

213

el butlletí

de l' agrupació excursionista
de granollers

gener - desembre 2013

Editorial

S

Sumari

Novament ens tornem a trobar amb un nou butlletí. Aquest fet pot semblar molt senzill, però implica un gran esforç de treball per les persones encarregades de la seva elaboració i també implica un esforç econòmic important que a vegades resulta molt complicat poder-lo portar a terme, sobretot aquests últims anys de crisi.

Aquest any 2013, després de dos anys de dèficits pressupostaris i una baixa constant de socis, varem decidir fer un pla molt restrictiu de tresoreria estructurant ingressos i despeses durant els 5 propers anys. Es van suprimir aportacions econòmiques d'algunes partides del pressupost, com per exemple: la biblioteca, les seccions, el calendari, etc. També es va veure afectat l'edició del butlletí. Es va acordar fer el butlletí normalment, però publicar-lo digitalment a la web, i quan econòmicament fos possible fer la publicació gràfica. A més, també va variar la seva maquetació per a que resultes més econòmic.

Sí, ha estat un any complicat amb una important caiguda dels ingressos degut a la baixada de socis i a la disminució de subvencions i patrocinis, però seguim endavant. Ara més que mai necessitem tenir les idees clares i anar tots units per complir els nostres objectius. Sabem que hi ha decisions complicades d'entendre, però són necessàries per subsistir i per garantir la continuïtat de l'entitat, què és el més important. Sense aquestes decisions seria molt complicat sobreviure en les actuals condicions: edifici propi, roçodrom, etc. Per tant hem de fer tot el possible per mantenir els nostres ingressos actuals i sobretot intentar augmentar-los fent més activitats que puguin aportar més socis a l'entitat.

Finalment i gràcies al conveni amb la regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Granollers hem pogut fer la impressió gràfica d'aquest butlletí a l'impremta municipal. Tot i que anem un any endarrerits, com a mínim podrem gaudir d'una nova impressió gràfica del butlletí, però intentarem solucionar-lo el més aviat possible i posar-nos al dia.

Per acabar voldria donar les gràcies a la comissió del butlletí per la seva dedicació i esforç en l'elaboració del nostre estimat butlletí d'activitats de l'AEG. És molt important per a l'entitat mantenir-lo viu, ho demostra la nostra història, donat que moltes dades del passat les podem trobar als butlletins, això no s'hauria de perdre. Hem de procurar que tothom faci la seva aportació, tant en escrits i notícies com en col·laboracions, i així deixar escrita la memòria de l'activitat que desenvolupen seccions i entitat.

Necessitem la vostra participació.

Fins l'edició del 2014.

Carles Garcia, president de l'AEG

Editorial	386
Noticiari	387
Activitats	392
Col·laboracions	398
- Mossén Jaume Oliveras	398
- Alta ruta Chamonix-Zermatt	399
- Massis del Damastck	402
- Vivències Nord-Oest Castella	404
Secció d'Espeleologia-GIEG	408
Secció d'Escalada SEDEG	410
Matinals	416
Els Ginesters	420
Biblioteca	423
Muntanyes de paper	424
Retall de premsa	426

Foto portada: "Al vol" obra de Francesc Bolaño, guardonada amb el Primer premi del 8è Concurs Fotogràfic "La Muntanya" de l'AEG, tema de Barrancs.

**Agrupació
Excursionista
de Granollers**

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA DE GRANOLLERS

C/ Corró, 10 - Tel. 93 860 01 47

Apartat de correus 207 - 08400 Granollers

E-mail: aegra@telefonica.net - www.aeg.cat

BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ I ACTIVITATS

FUNDAT L'ANY 1931

GENER - DESEMBRE 2013 - VOLUM VIII - Núm 213

I PREMI AMADOR GARRELL I ALSINA DE PERIODISME

Publicació per als socis i per a les entitats excursionistes.

L'Agrupació Excursionista de Granollers està associada a les Federacions següents:

- D'Entitats Excursionistes de Catalunya.
- Catalana d'Espeleologia.
- Catalana de Camping i Caravaning.

El finançament d'aquest butlletí és a càrrec del capítol de Butlletí del pressupost general d'aquesta Agrupació. La seva distribució és gratuïta.

Els articles publicats expressen l'opinió dels seus autors, no forçosament la de l'AEG.

Dipòsit legal: B-34662-2008

Coordinació: Alfons García, Teresa Jofre, Maure Luís,

Teresa Madrid, Xavier Moya i Joan Mundet.

Correcció: Teresa Madrid, Teresa Jofre.

Maquetació: Màrius Núñez

Impressió: Impremta Municipal

En conveni:

12a Fira del Llibre, Turisme i Esport de Muntanya

La manca de recursos va alterar l'edició de la Fira de l'any 2012, veient-se estroncat el caràcter itinerant que s'havia establert des del seu inici; es va optar per aprofitar l'espai ofert pel nou pavelló poliesportiu de l'Esquirol, inaugurat aquell mateix any, que va permetre estalviar despeses en instal·lacions provisionals que havien allotjat les edicions anteriors de la Fira. Si bé aquest canvi va suposar una certa pèrdua del caràcter d'edicions anteriors, no es pot negar que va comportar una gran millora des del punt de vista de la funcionalitat i va ser molt ben rebut pels firaires que, entre altres coses, es van poder oblidar de la necessitat de protegir els llibres del degoteig provinent de la condensació originada a la coberta de la carpa a les primeres hores dels matins.

La 12a Fira de Llibre de Muntanya de l'any 2013, prevista i anunciada inicialment pels dies 5 i 6 d'octubre, es va veure afectada novament per la maltempsada econòmica i, fruit de gestions entre els ajuntaments del Cabrerès, l'Associació dels Amics dels Cingles del Collsacabra i l'ajuntament de Vic, es va poder celebrar conjuntament amb la 33a Fira de la Muntanya de Vic els dies 8, 9 i 10 de novembre. Va ser amb l'esperança de que aquest maridatge en pugui assegurar la pervivència que vam fer cap al Recinte Firal El Sucre, a Vic, per participar dels actes d'aquesta nova edició.

En aquesta ocasió la presidència d'honor va recaure en la senyora Carme Romeu Pecci, nascuda l'any 1920 i pionera de l'escalada femenina amb intensa activitat muntanyenca a la dècada 1940-1950: primeres a la Bola de la Partió i el Rave (Montserrat) amb Josep Piqué, Ernest Mallafré i Francesc Blasi, primeres ascensions femenines al Cavall Bernat (Montserrat), al Gat (Pedraforca) i a les cares nord del Vignemale i del Mont-Perdut (Pirineu), primer descens femení amb esquís del Pas de Chèvre (Grands Montets - massís del Montblanc), ...

El fet que aquesta edició de la Fira adoptés com a punt d'atenció l'alimentació i la gastronomia de muntanya, va comportar que una part notable del actes paral·lels programats es centressin en aquest tema:

- Conferència "El Turisme Creatiu", a càrrec de Francesc Ayats i Pujol i Joan Naudó i Molist
- Projecció de la pel·lícula "Encordades", dirigida per Gerard Montero i protagonitzada per Carme Romeu, Elisabeth Vergés, Mònica Verge, Ester Sabadell i Helena Aleman
- Conferència "Nutrició i esport de muntanya", a càrrec de Inés Pérez, Emma Roca i Gerard Morales

*L'Ernest Guitérrez, impulsor de la Fira, conversant amb Carme Romeu
foto: Joan Miralles*

- Projecció del documental "Els meus set cims", a càrrec de Joan Coflent
- Conferència "La gastronomia de muntanya, com influeix en el turisme?", a càrrec d'Ignasi Camps, Pere Tàpies i Cesc Castro
- Conferència "Seguretat a la muntanya", a càrrec de membres del GRAE del cos de bombers de la Generalitat
- Conferència "Alimentació en els esports de muntanya: rendiment i seguretat", a càrrec d'Inés Pérez
- Conferència-projecció "De la Patagònia a la Xina", a càrrec de Sean Villanueva O'Driscoll
- Projecció "Imatges per a la història", a càrrec de Jordi Pons
- Taula rodona "Evolució i futur de les curses

de muntanya", a càrrec de Néstor Bohigas, Jordi Merino, Montse Bellver, Anna Cler i Emma Roca, moderats per Francesc Sanahuja

- Projectió de diverses pel·lícules sobre el Coll-sacabra, dirigides per Abel Arderiu
- Conferència "Menjar per córrer", a càrrec de Mariona Gummà
- Conferència "L'esport com a mitjà, l'aventura com objectiu", a càrrec d'Albert Bosch

Per altra banda, entrant en el camp concret de la presentació de llibres i productes digitals d'edició recent cal fer esment de:

Los 100 últimos glaciares del sur de Europa, de Jordi Camins. Besa i Keops S.L. El Baridà, 39 indrets llegendaris, de Manel Figuera. Salòria Edicions.

En BTT pel Moianès: 12 rutes, de Josep Caballé. Cossetània Edicions.

Ni tan alt ni tan difícil, d'Araceli Segarra. La Galera.

Ruta dels estanys amagats, de Manel Figuera. Editorial Alpina.

Exili de la marededéu de Núria (1936-1941), de Manuel Castellet. Editorial Alpina.

Les 50 millors excursions amb raquetes de neu, de Manel Figuera. Cossetània Edicions.

Espais naturals d'Osona, de Roger Arquimbau i Joan Casas. Farell Edicions.

Mapes i guies de muntanya al mòbil: el complement ideal al format tradicional, a càrrec d'Òscar Miralles i en col·laboració amb les editorials Alpina, Cossetània i Piolet.

Una història poc coneguda del Montseny. Il·lustres estadants del Mas de la Figuera, de Xavier Cateura. Farell Editors.

El paradís del Montseny. Les fonts de Viladrau. 12 rutes per descobrir-les, d'Òscar Farrerons.

Farell Editors.

Canvia de vida, posa't a córrer, d'Eva Ferrer. Cossetània Edicions.

Pirineus. 50 indrets que no et pots perdre, de

Triant i remenant....Foto Joan Miralles

Marta Viladot i Daniel Calleja. Cossetània Edicions.

Rami Remeis contra la crisi, d'Albert Rami. Pagès Editors.

El tresor d'en Serrallonga, d'Ànnia Dilmé i Ricard Dilmé, editat per Ricard Dilmé.

Menjar per córrer, de Mariona Gummà. Cossetània Edicions.

Amb una presència d'expositors similar a la d'edicions anteriors, el nou ambient a l'entorn de la Fira del Llibre, fruit del veïnatge amb la Fira de la Muntanya, ha comportat un augment i millora de les activitats lúdiques, formatives i esportives complementàries, adreçades fonamentalment a la quitxalla, i n'ha suposat la divulgació dintre d'un nou sector de públic que pot col·laborar en potenciar-ne el futur. Confiam-hi!

Joan Miralles

44a Renovació de la Flama de la llengua catalana

La nevada muntanya de Montserrat va rebre l'arribada de la Flama, el passat 24 de febrer de 2013. Una gran estelada a la roca del Gorro Frigi va presidir els actes de la Renovació de la Flama que aquest any va correspondre l'organització a l'Agrupació Excursionista de Catalunya.

La Flama portada a mans dels membres de l'entitat encapçalats pel seu president Josep Tapias i pel coordinador dels Actes de la Renovació Sr. Jordi Mir, va ser rebuda a la plaça davant la basílica pel Pare Abat Josep M. Soler.

Seguidament tota la comitiva acompanyant la Flama va entrar al temple on va tenir lloc la missa conventual. Posteriorment i ja a l'atri es va fer l'acte simbòlic d'encesa de la llàntia, que restarà encesa per recordar aquest gest de compromís amb la nostra llengua que té tot el moviment excursionista.

Diversos parlaments de les autoritats; president de l'AEC Sr. Josep Tapias, coordinador Sr. Jordi Mir, president de la FEEC Sr. Lluís Mas i Pi van ser correspostos pel Pare abat Josep M. Soler que manifestà "Que la Renovació d'enguany té

un relleu especial pel fet d'escaure's en el centenari de les normes ortogràfiques de Pompeu Fabra. La Flama simbolitza la llengua catalana i Montserrat la rep i la custodia tot l'any ben aprop de la nostra Moreneta.

Ens plau acollir-la de mans de l'Agrupació Excursionista de Catalunya que enguany celebra el seu centenari d'activitats excursionistes i culturals al servei del nostre poble.

Montserrat la rep per 44a vegada, i ens comprometem a vetllar per la seva protecció i defensa, perquè la nostra parla és el vehicle de la nostra identitat com a poble, el seu dret identitari i l'instrument de la nostra cultura. En el context actual hem d'evitar que perdi espai social i pes a l'escola per tal que no es creïn separacions que facin perillar la convivència en el futur.

La rebem doncs amb el compromís de tenir cura de la nostra llengua perquè continuï brillant entre les llengües de món, amb vigor en el seu us quotidià, en els mitjans de comunicació, i per la qualitat de la literatura i l'art que l'expressa."

A continuació i ja a la sala d'actes del Monestir, Jordi Bilbeny investigador i membre de l'Institut Nova Història va oferir una interessant conferència sota el títol "El segrest de la llengua i la literatura al segle XVI".

Jordi Bilbeny comentà "que si ara us diguessin que no som a Montserrat sinó al Monasterio de Yuste a Càceres, us ho creuríeu? Bé, segurament no. Però aquesta cosa tan òbvia, no ho ha estat sempre tan clara, especialment en altres moments de la història.

Com pot ser que en un país com Catalunya, on el català era la llengua preeminent a la cort i a l'administració, arribi un moment en què els escriptors i literats, impressionats per la gran força de la literatura castellana s'hi aboquin tot renunciant a la llengua pròpia? Oi que això no sembla gaire coherent?.

Llavors cal ser molt cauts en la interpretació que han fet i que fan alguns historiadors actuals.

Estudiant diversos autors clàssics, trobem que

les seves obres escrites originàriament en català, foren sovint obligades a traduir amb tota mena de coaccions. Aquest és el cas de Pere Antoni Beuter i la seva Història de València de 1546. En Beuter exposa amb gran naturalitat i diplomàcia, com se l'havia forçat a traduir el llibre al castellà, i ell mateix el signava i assumia l'autoria de l'obra, però això no era sempre així. En molts altres casos les obres eren traduïdes al castellà, i esborrant el nom del seu autor. Les feien córrer per Castella i les Espanyes com si fossin castellanques, és el cas de l'obra de Lluís Milà, lo Cortesà (1561). És també en la mateixa línia l'apropiació de la figura de Cristòfol Colom, la tergiversació de Joan Miquel Servent, per Miguel de Cervantes, la catalanitat de la Celestina, o la vida de Llätzer de Tormos.

És a dir, tota la nació catalana bullia econòmicament, i socialment, però curiosament, el món de les lletres s'havia completament estancat i per les Espanyes es viu el segle d'Or. Cada nova investigació es veu més clar, que la història de Catalunya havia sofert un procés de manipulació, especialment des del Segle XVI, per tal de bastir un lideratge clar de la ideologia castellana en la construcció d'un model d'Estat Espanyol, que volen imposar.

Joan Fuster, d'aquest fet n'era totalment conscient quan deia..."A mesura que hem dedicat més atencions als segles XVI, XVII i XVIII, hem

Renovació Flama 2013. Foto: Josep Castells

pogut veure que l'us literari de la llengua i la seva lectura no havien estat interromputs, i mai en aquest 300 anys el català va deixar de ser una llengua culta".

Seguidament el Sr. Guillem Palomo president del Centre Excursionista de Castelló i Artur Quintana d'Iniciativa Cultural de la Franja que també van valorar la situació del català en els respectius territoris, van donar pas a la intervenció de Maria Àngels Blasco, Directora General de Cultura a Catalunya, que va animar a tots els presents a seguir "treballant sense pausa per la llengua, i pel país sense defallir".

Finalment, l'actuació de la Coral Madrigalistes de Catalunya van posar la cloenda als actes de la 44a Renovació.

Renovació de la Flama 2013. Foto: Josep Castells

Josep Castells i Gironès

Inaugurat el Mural de la campanya "1 rajol per a l'AEG"

El 28 de juny es va inaugurar el mural de la campanya "1 rajol per a l'AEG", acte que significava el punt i final iniciat l'any 2009, amb la finalitat de recaptar fons per les obres de condicionament i millora de la part posterior del local, amb l'adequació de la nova sala d'actes i exposicions, així com la instal·lació d'un rocòdrom, tot pensant en poder oferir més serveis als socis, i alhora obrir molt més l'entitat i el local a la ciutat.

El mural està ubicat en una paret de la sala d'exposicions, i reproduïx el perfil del Montseny des de la nostra visió de Granollers, fet amb rajols de ceràmica, amb el nom de tots els socis, simpatitzants, entitats, comerços, empreses i institucions que han col·laborat amb una aportació econòmica per l'entitat, i destinat exclusivament a les obres de millora del local.

L'acte va començar amb l'actuació musical del grup Èxit, per continuar amb uns breus parlaments d'en Carles Garcia, president de l'Agrupació, que va agrair el suport rebut, i l'esforç dels socis i de les seccions durant les obres realitzades, i d'en Josep Mayoral, alcalde de Granollers, que es va referir als vincles històrics que l'entitat ha tingut amb la ciutat des de la seva fundació l'any 1928, i va destacar la

importància del nou espai obert a Granollers.

Tot seguit es va descobrir el mural, realitzat al taller de ceràmica d'Antoni Cumella, que va

Montserrat Boter i Toni Cumella. foto: Maure Luís

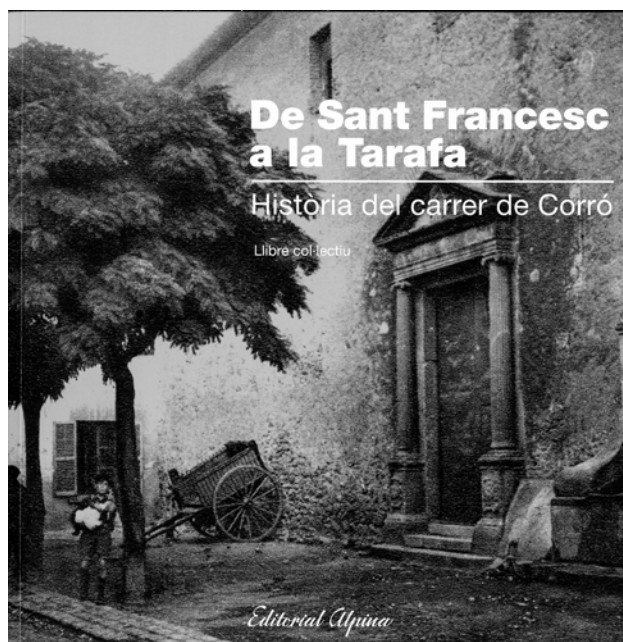
comptar amb la col·laboració de la Montserrat Boter, que va ser qui va escriure els noms dels col·laboradors a les rajoles. Va continuar l'acte amb el lliurament a cada col·laborador d'un "Títol de col·laborador" com a record i agraïment personal, i es va finalitzar amb un refrigeri amb coca i cava per a tots els assistents.

Maure Luis

Presentació del Llibre “De Sant Francesc a la Tarafa.”

Divendres 20 de setembre, a les 8 del vespre, es va presentar a la Sala Tarafa de Granollers el llibre: De Sant Francesc a la Tarafa. Història del carrer Corró.

El llibre editat per l'editorial Alpina, explica en veu del mateix carrer de Corró, (és a dir, per les famílies que viuen i han viscut en el carrer) la seva essència i personalitat, de com es va convertir en el carrer que connectava la vila amb el nord del país des del portal de Sant Antoni, pel Camí Ral cap a Corró i Vic. Perquè són els mateixos veïns els autors del llibre, que han dut a terme l'extraordinari treball de recollir fotografies, i recollir històries, anècdotes i episodis d'aquest carrer tan singular de Granollers, important per conservar la memòria col·lectiva de la vila. El llibre s'ha distribuït a les diferents llibreries de Granollers. Esperem que us agradi!

Maure Luís

Recordant en Jordi Safont

El passat dia 6 de gener de 2012 ens va deixar el nostre consoci i amic Jordi Safont. Tenia 70 anys i era soci de l'Agrupació Excursionista de Granollers des dels anys 60, membre cofundador del Grup d'Investigacions Espeleològiques de Granollers i durant els anys 1966-1968 en va ser el segon president.

En aquesta etapa presidida per ell, s'iniciaren diverses excavacions i prospeccions espeleològiques en col·laboració amb el grup d'arqueòlegs de l'Agrupació, Josep Estrada, Pere Font, Emili Ramon, Joan A. Gomez Canela, etc. Prospeccions a Vilanova del Vallès, a can Nadal; a Bigues a les coves de Madrigueres, descobertes per ell, i al Turó de can Rull; a Sant Feliu de Codines diverses excavacions

Adéu a en Pere Canal i Baliu

En Pere Canal ens va deixar el passat dia 25 de desembre del 2013 a l'edat de 89 anys, va néixer a Granollers un 12 de juny de 1924. Exercia d'advocat a Granollers des del 1946, essent un dels primers despatxos fixos de la ciutat. Expresident del Col·legi d'advocats de Granollers. Havia estat una persona que va viure intensament la seva professió, fins molt avançada edat. Home de caràcter amable, dialogant i molt vinculat al municipi, implicat en moltes iniciatives culturals, socials i polítiques de la ciutat, era soci de l'Agrupació Excursionista de Granollers des dels anys 1940. Va ser un dels fundadors de l'Associació Cultural de

a la muntanya de Solanes i a l'Ametlla del Vallès la cova del pollancre entre d'altres. De totes aquestes cavitats en va fer els aixecaments de plànols topogràfics. Durant aquets anys també es celebraren els primers sopars negres.

L'any 1967 juntament amb el soci Antoni Pages el grup GIEG va adoptar com a patrona la Mare de Déu de Mogrony, que fou trasllada a peu des del seu Santuari del Ripollès fins a Granollers.

El millor homenatge que et podem fer és el reconeixement i continuació de la teva tasca iniciada. Amic Jordi, tots els qui t'hem conegut et recordarem. Descansa en pau, recorrent coves eternes.

Alfons

Granollers juntament amb Ramon Munné, Oriol Montaña, Salvador Llobet i altres. També va participar en activitats polítiques de la ciutat, fou regidor en el primer ajuntament democràtic en el quadrienni 1979/1983. L'any 2008 li fou concedida la medalla de la Ciutat.

Somnis, desitjos, neguits, ésser útil al millorament cultural dels catalans.... Aquestes eren les ambicions d'en Pere Canal.

Que reposi en Pau!

Alfons

8è. Concurs Fotogràfic "La Muntanya"

La Sala d'actes i exposicions de l'Agrupació era plena de gom a gom el divendres 15 de febrer, a 1/4 de 9 del vespre, quan es donava inici a l'acte de lliurament dels premis del 8è Concurs Fotogràfic "La Muntanya", i s'inaugurava l'exposició de la selecció de les millors imatges presentades, acte que organitza anualment l'Agrupació Excursionista de Granollers.

Guardonats i organització: Maure Luís, Joan Masdeu, Xavier Moya, Miquel Homs, Hilari Moreno, Carles García, Quim Solbas, Francesc Bolaño, Borja Bouza, i Carlos Borges. Foto: Teresa Riera

El president de l'entitat, Carles Garcia, va obrir l'acte i va fer esment que enguany, amb motiu del 50è aniversari de la fundació del GIEG, Grup d'Investigacions Espeleològiques de Granollers (secció espeleològica de l'entitat) la secció i l'entitat havien unit esforços per ampliar els premis en la categoria de "Descens de Barrancs". En Carles Garcia va anar presentant els breus parlaments dels Srs. Hilari Moreno, president de la Federació Catalana d'Espeleologia, Quim Solbas, en representació de la FEEC, Toni Pueyo, president del GIEG i Josep Mayoral, alcalde de Granollers. Tot seguit el secretari del concurs va fer lectura del veredict del guardonats en les diferents categories, que van ser:

En la categoria "Agrupació Excursionista de Granollers"

Premi a l'obra "Boira", de J. Xavier Moya Medrano, de Granollers

En la categoria "Descens de Barrancs"

1er. Premi: "Al vol" de Francesc Bolaño Guiver-nau, de Lleida

2on. Premi: "Calamares en salsa americana" de Carlos Borges Santafé, de Rubí
En la categoria "Espeleologia - Premi Jordi Icart d'Espeleologia"

La sala plena de gom a gom. Foto: Teresa Riera

1er. Premi: "Fantasmas" de Photo & Speleo, de Barakaldo (Bizkaia)

2on. Premi: Desert
En la categoria "La Muntanya"

1er. Premi: "Soledat a la muntanya" de Miquel Homs i Corominas, de Granollers

2on. Premi: "Excur-sió interior" de Joan Masdeu Viñas, de Ripoll

3er. Premi: "En el punt de mira" de Borja Bouza Badenes, de Barcelona.

Es van presentar al concurs 79 participants amb un total de 207 obres, i per a l'exposició, oberta els dimecres i dijous del 15 de febrer al 26 d'abril, es van seleccionar 45 fotografies del tema "La Muntanya", 12 fotografies del tema "Descens de Barrancs", 5 fotografies del tema "Espeleologia" i 9 fotografies del tema "Agrupació Excursionista".

En l'organització del concurs van col·laborar l'Ajuntament de Granollers, el GIEG i el Museu La Tela, i el Jurat va estar compost per: Pere

En Carles García en la presentació de l'acte. Foto: Teresa Riera

Cornellas, Agustí Corominas, Toni Cumella, Pascual Moreno, Toni Pueyo i com a secretari, en representació de l'Agrupació Excursionista de Granollers, en Maure Luís.

L'acte es va cloure amb coca i cava per a tots els assistents.

Maure Luís

13a Primavera de cinema de Muntanya

L'Agrupació Excursionista de Granollers ha organitzat amb la col·laboració de la Fundació Festival de Cinema de Muntanya de Torelló, l'Ajuntament de Granollers, la Diputació de Barcelona, la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya i la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya, la 13a Primavera de Cinema de Muntanya. Les projeccions s'han fet a la sala Francesc Tarafa, a 2/4 de 10 del vespre.

15 de maig – KEREPAKUPAI MERÚ. Per: M. Rosa Aregall i Josep M. Parareda
Durada 80 minuts.

Presenta la Primavera en Carles Garcia, president de l'Agrupació i es compta amb la presència dels dos productors de l'audiovisual. Expedició a l'Auyantepui (Veneçuela), el tepui recull entre les seves parets tallades el salt d'aigua més alt del món: el Salt Àngel. El reportatge mostra l'ascens a l'Auyantepui des d'Urúyen, travessant-ne la superfície fins el Salt Àngel, per fer-ne el descens en ràpel.

Dia 16 de maig – 30 ANYS DEL KILIMANJARO-MONT KENYA. Per: membres de l'AEG.

Durada 45 minuts.

Un grup de muntanyencs de l'Agrupació Excursionista de Granollers l'estiu de l'any 1982 van anar a Tanzània i a Kenya, on van assolir els cims més emblemàtics de la zona: Kilimanjaro i Mont Mero a Tanzània i el Mont Kenya a Kenya.

Dia 22 de maig – OPERACIÓ ANDES-80 (33 anys després) Per membres de l'AEG. Durada 55 minuts,

Durant l'estiu de l'any 1980 membres de l'Agrupació Excursionista van assolir el cim del Nevado Huascaran de la serralada Blanca dels Andes del Perú.

En Toni Cumella presenta l'audiovisual de l'Huascaran.
Foto: Maure Luís

Dia 23 de maig – MESSNER. Per: Andreas Nickel. Producció alemanya. Durada: 104 minuts. Reinhold Messner ha esdevingut la gran icona de l'alpinisme mundial. El documental explica, a partir tant de la seva personalitat com dels extraordinaris èxits que ha obtingut, la transformació del controvertit alpinista en un mite del

muntanyisme de tots el temps. El documental definitiu sobre la seva vida.

Maure Luís

31a. Excursió Popular de Granollers

El diumenge dia 7 d'abril va ser el dia escollit per la cita anual de l'Agrupació amb l'excursió als voltants de Granollers. Enguany l'itinerari és una barreja dels itineraris 2 i 3 de la Guia/mapa excursionista de Granollers i el seu entorn, editada per l'Editorial Alpina i l'Agrupació Excursionista de Granollers.

Amb sortida de la Plaça de la Porxada a 2/4 de 9 del matí, embrenem camí cap a la serra de Llevant pels carrers Josep Umbert, camí de can Grana, Miranda d'en Punes, can Sora, i la carena de can Sora fins a la Brolla (237 m), punt més enlairat de la caminada, on es fa l'aturada planificada de 30 minuts per esmorzar i gaudir de les vistes cap a la vall del Mogent i la serra litoral, amb Cèllec

a la dreta. Continuem en direcció sud pel GR-97.1 fins que travessem per sota l'autopista A-7 Barcelona-la Jonquera i la A-60 Granollers-Mataró, on girem a l'esquerra en direcció a la Roca del Vallès, passant per la Bassa dels Ànecs i resseguint l'antiga via Augusta, mentre veiem a la nostra esquerra el castell de La Roca. Continuem al costat del Mogent, que creuem a l'alçada de la font de la Salut, i continuem per la urbanització de can Collet, can Marigó i can Masferrer.

En aquest punt trobem les marques blanques i grogues del PR C-36 - Ruta Prehistòrica de

Granollers a Cèllec, que seguim fins a Granollers; passem per can Pagès Vell, travessem novament l'autopista A-7 per la carretera de Valldoríol i ens enfilem novament a la serra de Llevant de retorn cap a Granollers pel camí de Santa Quitèria. En passar pel Centre Montserrat Montero trobem el ja tradicional "refrigeri-sorpresa" que ens ofereix uns ganyips, patates, begudes i les tant esperades maduixes en el seu inici de temporada. Reprenem la tornada

Un moment de l'arribada a La Porxada. Foto: Maure Luís

per cal Jardiner, i novament pel carrer d'en Josep Umbert fins a La Porxada.

L'excursió va estar organitzada per l'Agrupació conjuntament amb l'editorial Alpina, amb conveni amb l'Ajuntament i el suport de la FEEC i la Diputació de Barcelona. Els prop de 200 participants van gaudir d'un extraordinari dia de primavera, amb calor fins i tot en l'arribada cap al migdia.

Maure Luís

Activitats al carrer

Durant l'any l'Agrupació ha realitzat diverses activitats al carrer.

A la Fira de l'Ascensió, es va instal·lar al parc Firal el Rocòdrom Infantil de l'Agrupació, amb activitat de divendres 10 al diumenge 12 de maig, durant el matí de 10 a 2 del migdia, i durant la tarda de 4 a 8 del vespre.

El dissabte 31 d'agost, durant la Festa Major de Granollers, va estar instal·lat com cada any el Circuit d'Aventura al parc de Ponent, amb el Rocòdrom Infantil, el Pont de Mico, el recorregut en barca al llac, l'ascens en xarxa per la paret del Parc, la baixada amb tirolina, creuant per sobre el llac, i a més a més l'eslàlom pel llac amb els dos caiacs. L'assistència va ser molt nombrosa, el l'horari del matí va ser d'11 a 2 del migdia i el de la tarda va ser de 5 a 7 del vespre.

I per Nadal, els dies 27-28 i 29 de desembre l'Agrupació va participar en el PINGRA 2013 (el Parc Infantil de Nadal de Granollers) amb la instal·lació de la tirolina, el Rocòdrom Infantil i el Pont de Mico. Va ser un èxit de participació, ja que com cada any, els infants (i famílies, es clar) esperen amb ànsia aquestes activitats que els fan gaudir i esgotar-se amb tanta activitat acumulada.

Socis i col·laboradors de les diverses seccions de GIEG, SEDEG i Muntanya van ser els responsables i coordinadors de la instal·lació i supervisió de totes les activitats.

Maure Luís

El rocòdrom en el PIN de Nadal. Foto: Maure Luís

Diada Social

El 26 d'abril es va celebrar, com cada any encetat el temps de primavera, la Diada Social, en què es ret un petit homenatge als socis amb una ja considerable quantitat d'anys de vinculació a l'Entitat, i en què es lliura la Placa d'Honor de l'Agrupació a una persona o institució que hagi destacat per la seva dedicació desinteressada a l'Agrupació, al món excursionista o a d'altres activitats cíviques o culturals d'alguna manera relacionats amb aquest món.

Es va lliurar les insígnies de plata a les persones que han complert 25 anys com a socis de l'Agrupació i que enguany són: Toni Arrizabala-ga, Andreu Corominas, Roger Maspons i Da-

niel Turon. També es va lliurar les insígnies d'or als socis que complien 50 anys a l'entitat i que aquest any són tres: Glòria Aguado, Josep Comas i Narcís Sirvent. L'enhorabona a tots ells i que per molts anys els puguem veure entre nosaltres.

La placa d'honor de l'Entitat es va concedir a la Teresa Ventura, persona conegudíssima per tots i que d'una manera incansable ha col·laborat en moltes tasques organitzatives, logístiques i directives i ha participat sempre en moltes de les activitats de l'Agrupació.

La placa li va ser lliurada pel nostre president, Carles Garcia, i la Núria Grau, la Lluïsa Salva-

dó i en Josep Gargallo, que fa molts anys que la coneixen, es van cuidar de fer una mica la presentació dels fets i les circumstàncies que justifiquen llargament el guardó concedit. Anotem tot seguit alguns paràgrafs d'aquesta presentació escrita per a l'ocasió:

<< ...i de la mà d'aquests monitors vas passar a ser sòcia de l'AEG, ara fa més de 40 anys, per això ja se't podria donar la placa, però et diem que aquest no és el motiu...>>

<<...Després vam passar a l'Agrupació (quina por, això sí que va en sèrio) i tots portàvem unes botes super-enormes. "Ja no juguen! Només caminen!" Vam passar la primera prova de foc amb l'Agrupació, primera excursió des de Campdevànol a la serra de Sant Amanç, el

La Núria, en Josep i la Lluïsa descriuen aspectes de la Teresa Ventura com a excursionista, i la seva tasca a l'Agrupació.
Foto: Maure Luís

Taga i acabant a Ribes de Freser...>>

<<... Després van venir moltes més excursions, marxes de regularitat, marxes d'orientació, boletades, plantades d'arbres...>>

<<... Vam seguir tots els trasllats de l'Agrupació i fins i tot fent ambient a l'entrada per captar nous socis. Acabant tots els divendres a l'Europa fins tard amb el grup més festiu de l'Entitat...>>

en Carles García Iliura a la Teresa Ventura la Placa d'Honor de l'Agrupació 2013. Foto: Maure Luís

<<... Volem recordar-te com vas ajudar a les Mostres de Cinema de Muntanya. La teva facilitat amb els idiomes van fer molt agradables aquelles conferències...ens vas traduir a Lord Hunt, al Sr. Kaufman, al Cassin, al Bonatti, al Jockler etc. etc....>>

<< ... Has estat implicada durant una pila d'anys en l'elaboració del butlletí social. I com no podia ser d'una altra manera has estat a la Junta ocupant diferents càrrecs, primer al costat del malaguanyat Jordi Icart i després amb el Carles, l'actual president. Has estat secretària d'una gran eficàcia i, sobretot, la responsable de l'economia de l'Entitat.>>

<<... I d'uns anys ençà la tasca potser més rellevant i gens menor ha estat la d'agafar el bastó de comandament de la marxa Matagalls-Granollers que tan positiva resulta en tots els aspectes... La feineda d'organització i coordinació que et suposa jo penso que cap dels que som aquí no ens en fem pas la paga...>>

En Daniel Turon, Teresa Ventura, Glòria Aguado Josep Comas, guardonats per l'Agrupació. Foto: Maure Luís

<< ... Però us volem dir a tots i totes que avui ens escolteu que la Teresa junt amb el Ramon i els seus amics, a més de participar en les nostres activitats no ha deixat mai d'anar a la muntanya, és la seva afició, creiem que potser la més important... Els podem trobar un diumenge pujant a les Agudes, fent algun cim del Pirineu, pujant al volcà Etna o, fa dos estius pujant al cim del Kilimanjaro...>>

Josep Gargallo i Costa

24a Matagalls-Granollers

Aquest any no hem tingut eleccions el dia de la Matagalls, hem pogut dedicar tota la nostra atenció a la caminada.

La veritat és que ha estat un any sense grans fets.

Feia un cert fred al matí, però tenint en compte l'època de l'any en què ens trobem, la veritat és que la temperatura era força suau.

Ja no és cap novetat que cada cop hi ha més persones que venen a córrer, cosa que ens porta a un cert desgavell en l'organització dels controls de muntanya.

En general, una Matagalls-Granollers en què tot ha anat seguint el procés habitual, amb les petites incidències que l'experiència i el saber

fer dels col·laboradors, tant de la casa com dels forans que ens ajuden aquest dia, van resolent sobre la marxa de la manera més adequada en cada cas.

Un cop tots arribats a Granollers (marxadors de camí cap a casa i controls, escombres i col·laboradors en general a l'Agrupació a punt per menjar la coca i anar cap a casa a descansar d'un dia llarguíssim, després d'unes setmanes de feina intensa), el cert és que tots tenim al cap que, l'any que ve, el 2014, serà la 25a edició de la Matagalls-Granollers. Poca broma, ens caldrà pensar com ho hem de celebrar! Fins a l'any que ve, doncs, a la 25a edició!

Teresa Ventura

Control de Can Montasell. Foto: Maure Luís

L'equip escombra de la Matagalls al seu pas per l'avituallament de la fruita, a Cànoves. Foto: Maure Luís

L'Excursionisme primerenc de Mossèn Jaume Oliveras

En el butlletí del Centre Excursionista de Catalunya corresponent a l'any 1913 hi trobem diverses referències a l'activitat pirinenca d'aquests anys, feta per mossèn Oliveras. A l'apartat crònica del Centre de gener de 1913, llegim que mossèn Oliveras fa la ressenya d'unes ascensions des de la Vall de Boí al pic d'Aneto, i des de Bagneres de Luchon a la Maladeta, amb l'acompanyament de nombrosos clixés fotogràfics. Recordem que aquest material fotogràfic en forma de negatius de vidre, és actualment depositat i consultable a la Fundació Maurí de la Garriga.

També hi llegim "... que el 7 de febrer de 1913 el reverend Jaume Oliveras continua la seva tanda de conferències per l'Alt Pirineu ressenyant les ascensions als pic de Culebras i Aneto per la Vall de Vallibierna. El 14 de febrer, el propi Mn. Jaume Oliveras relata l'ascensió, des de Vallibierna a les valls d'Aran i Boí passant pels ports de Llauset, Gelada, Colomés i Ribereta".

En el butlletí d'abril de 1913 explica "... que es dona resposta favorable a l'expedient per part de l'Estat al Centre dels terrenys necessaris per a poder construir un nou i important refugi al peu de les muntanyes maleïdes, i informa que tant bon punt puguem començar les obres, es farà per tal de tenir-ho a punt i poder-lo inaugurar l'estiu vinent de 1914.

Suposem que per aquelles dates mossèn Oliveras ja havia realitzat per aquella zona diverses ascensions, des de que el 1906, havia fet l'ascensió a l'Aneto per l'aresta NO i descens per la cresta de Llosars, tal com recollí Agustí Jolis a la revista Montaña en escrit de pròpia mà de mossèn Oliveras, anys després, ja que l'article original no es publicà i es va perdre en els esdeveniments de 1936.

Aquesta crònica comença creant una certa intriga "...seria llarg d'explicar perquè el dia 24 de juliol de 1906 ens trobàvem sols mossèn Anton Arenas i l'infrascrit a la part baixa de la gelera de Coronas, sense piolet, ni brúixola, ni calçat adequat, ni cap mapa que ens indiqués, si el pic d'Aneto quedava a la nostra dreta o

a l'esquerra. I malgrat tot disposats a pujar-hi, sense cap provisió, ja que les havíem oblidat a la cabana de pastor".

Josep Oliveras Brossa 1874-1891
Foto: Arxiu Fundació Maurí

També Jean Escudier, a l'Aneto i els seus homes, se'n sorpren d'aquesta improvisació, així com l'acudit de pujar per la cresta, sense abandonar la roca, per tal d'evitar la gelera en no portar el calçat adient. "... la providència vetllava per ells, i es manifestà en forma d'una ampolla de cafè que algú havia oblidat quinze dies abans i que els dos mossens imprudents begueren amb avidesa. Calia refer-se perquè la seva situació era poc envejable. Eren les 3 de la tarda al cim de l'Aneto, no tenien temps de tornar pel mateix camí, ja que se'ls hauria fet fosc. Tampoc tor-

nar per la via normal, ja que hi havia la gelera. Què els quedava? Una aresta desconeguda que baixava cap a Vallibierna. Així fou com el juliol de 1906, es deixà el cim de l'Aneto per primera vegada sense passar el pont de Mahoma. Ho feren amb el cor encongí i a corre-cuita, ja que com va explicar mossèn Oliveras tenien intenció de dir missa a Benasc, en motiu de ser la festa de Sant Jaume. Baixaren amb relativa facilitat fins a la bretxa de Llosars, després al llac i a la cabana on recuperaren les provisions i finalment al poble de Benasc, ben esgotats després de setze hores de marxa".

Per respondre la qüestió, d'on li venia l'afició a la muntanya, en aquest mateix butlletí, l'any passat publicàvem, en paraules de mossèn Jaume, i a partir d'una entrevista que li feren el 1952, respongué que per qüestions de salut, a raó de la mort de tres germans seus que moriren ben joves de malaltia.

També hem trobat una altra explicació de tipus més costumista de la seva afició a les altures, que ell mateix va relatar en una edició especial de Festa Major de l'any 1943 al Full d'Acció Catòlica de la Garriga, titulat "El meu record de la Festa Major".

"El que més record de la Festa Major són les banderes i estàndards que acompanyaven la processó, i que anaven en filera, tan altes que

sobresortien de les cases més antigues del carrer. En cap dels pobles de les rodalies de la Garriga vaig veure banderes tan altes. Crec que així fou com es desvetllà en mi l'afició a les alçades. El cert és que en començar a córrer món, no podia mirar una muntanya o cim sense mirar com podia pujar-hi. En poc temps l'afició es convertí en una febre per les altures, i que em va fer seguir-les per on fos, la serralada pirinenca, els pics d'Europa o els Alps. Un dia aquesta dèria em portà a veure caure morts per un llamp, els meus companys de muntanya. Es refereix a l'accident de juliol de 1916 al port de Mahoma en el qual moriren per causa del llamp l'Aldolf Blass i Pepe Sayó, excursionista alemany i guia de Benasque, que explicà en un llibre, mossèn Oliveras, i que va permetre que en tingués notícia pràcticament tothom en aquell moment.

“Potser és que Déu volia dir-me que per escalar la seva glòria, un s'havia de fer petit com els infants. El cert és que aquell avís no em va fer defallir, sinó el contrari, vaig continuar amb més ganes. Pel Pirineu, pels Alps, cap al Teide, fosa dels Atlans, i també alguns cims dels Andes quan vaig ser a Missions”.

Aquesta és l'explicació de Mossèn Oliveras, però què en pensaven els seus conciutadans de la Garriga? Ho trobem en el llibre “La Garriga, el balneari i jo” de Pere Blancafort, on el seu autor també ho ratifica “El seu amor apassionat per la naturalesa, no es decantava cap a la pacífica contemplació de paisatges idíl·lics, sinó que cercava les emocions dels grans cims, dels paratges inhòspits de pedra, castigats pels vents, era una tendència desafiant a vèncer les forces de la natura amb coratge i audàcia de l'home valent.

Mossèn Isard, títol nobiliari muntanyenc que li donà la gent excursionista, tenia una germana, que a casa coneixíem com la Maria de Querol, que després es casà amb un xef de cuina nos-

La mare i la germana de Mn. Oliveras amb en Marcelino Piqué i els seus fills (1920) Foto: Arxiu Fundació Maurí

tre, en Marcel·lí Piqué i el meu pare els arrendà el negoci de Banys Martí, actualment Termes la Garriga”.

Vinculat com estava aquells anys (1913) amb el Centre Excursionista de Catalunya, del qual n'era soci, també tenia certs dots per la persuasió i la diplomàcia ja que veiem que “el 30 de juny de 1913 hi hagué Junta General Ordinària sota la presidència de Cesar August Torres, i un cop llegits i aprovats els estats de comptes, es va llegir una proposició firmada per mossèn Oliveras i altres socis per tal de que li fos retornat el càrrec d'oficial de secretaria a na Ramon N. Comas. Aquesta proposta dóna lloc a una animada discussió ja que el president ho considera una censura cap a ell i la seva junta. Però finalment la proposició de mossèn Oliveras fou aprovada per majoria de vots.

Josep Castells i Gironès

Alta ruta Chamonix-Zermatt sense esquís (110 km / 8.850 m + / 8.300 m -)

Existeix molta bibliografia sobre l'alta ruta Chamonix-Zermatt amb esquís, però gairebé gens si es vol fer a peu durant l'estiu. Per això n'explicaré alguns detalls.

Durant cinc dies, del 30 de juliol al 3 d'agost de 2013, el meu company de cordada i jo vam creuar una dotzena de glaceres i vuit colls de més de 3.000 metres. L'església de Chamonix era l'inici i l'església de Zermatt l'arribada. Diuen que és la ruta autèntica, la més directa, la de més alçada... una experiència que barreja resistència física i alpinisme clàssic.

Dimarts 30 de juliol (De Chamonix al refugi La

Neuve).

Són les cinc del matí i comencem a caminar. Gairebé no pararem fins a les vuit del vespre, fins que arribem al refugi suís La Neuve. Agafem una pista paral·lela a la via de tren, en direcció a Argentiere, un camí que deixem quan entrem als boscos de Les Bois. Aquí comença una forta pujada fins a l'estació d'esquí dels Grands Montets i tot seguit entrem a l'espectacular glacera d'Argentiere. En aquest punt és millor seguir pel marge esquerra de la llengua de glaç sense creuar-la, arribar just davant del coll de Chardonnet i passar a l'altra cantó per endin-

sar-se a la glacera de Chardonnet.

La pujada fins al coll de Chardonnet ja és a ple sol. Les condicions són dures i ens veiem obligats a esquivar i saltar esquerdes més o menys visibles. Fa estona que la corda és necessària per evitar ensurts amb les esquerdes. Quan

Un cop superat el coll de Chardonnet, girem el cap i aprofitem per captar una imatge. Foto: Dani Agudo

arribem a dalt ja hem completat 2.300 metres de desnivell positiu. Aquí muntem fins a tres ràpels per poder baixar a l'altra banda del coll. La falta de neu ha deixat una canal de fang i pedra al descobert que no es podria baixar sense la corda de 30 metres que portem.

A partir d'aquest punt tornem a caminar encordats en direcció al coll de Grand Lui. La vall està completament nevada i torna a amagar esquerdes que es superen amb més o menys facilitat. Per evitar-les ens guiem per les diferents tonalitats del blanc de la neu. A mà dreta deixarem el coll de L'A Neuve i tot seguit, també a mà dreta, vindrà el coll de Grand Lui. Cap allà ens dirigim amb l'angoixa de fer tard. En Marc Solé, el meu company de cordada, es posa al davant per marcar un ritme fort... el segueixo com puc i tornem a guanyar alçada en poc temps.

El coll de Grand Lui és més complicat del que pensàvem... sobretot per la falta de neu. Els últims deu metres són de roca i els haurem de pujar grimpant. Grimpant o escalant. Diria que aquí el pas era de II o III grau. A l'altra banda la baixada és bastant dreta, però més senzilla. De seguida baixem els metres més complicats i arribem al refugi. Han estat quinze hores... i sens dubte aquest ha estat el dia amb els passos més tècnics de la ruta.

Dimecres 31 de juliol (Del refugi La Neuve a Bourg Saint Pierre).

Comencem a caminar a dos quarts de sis del matí. Avui trigarem dotze hores a completar una etapa de menys alçada, on ni tan sols haurem d'utilitzar els grampons. Primer baixem fins

al petit poble de La Fouly i després pugem un fort desnivell per arribar al coll de Basset. Un cop a dalt baixem a la vall i a mà dreta (molt a mà dreta) tornem a pujar fins al coll du Nevé de la Rousse. Un cop aquí remuntem la cresta que ens queda a mà esquerra. És la punta del Gros Six i just a darrera hi ha la vall dels Plannards, que ens portarà fins al poble de Bourg Saint Pierre.

La ressenya és curta, però és que l'etapa no té cap complicació. Després de la jornada d'ahir s'agraeix una caminada sense neu, encara que les dotze hores es van fer llarguíssimes. A Bourg Saint Pierre hi ha dos albergs per sopar i dormir, però no hi ha supermercat si es vol comprar menjar per al dia següent. Nosaltres portàvem l'aliment just per dinar durant la ruta.

Dijous 1 d'agost (De Bourg Saint Pierre al refugi de Chanrion).

El tercer dia torna a ser tècnic i, per variar, molt llarg. Començarem a les cinc del matí i arribarem a les sis de la tarda. Tretze hores en les quals el més important és arribar aviat al Plateau du Couloir. Per això, a les nou del matí, ja som al refugi de Valsorey, on ens col·loquem l'arnés i els grampons.

Cal arribar d'hora per evitar la caiguda de pedres mentre es puja el plató... La calor fa empitjorar les condicions de la neu i el pendent és tan fort que agraeixes la duresa del gel quan

A punt d'arribar al Plató de Couloir, el punt més alt i exposat de la ruta amb 3.600 m. Foto: Dani Agudo

claves les puntes dels grampons. El pas és complicat, però quan arribes al coll pots veure el Montblanc al darrera i una mica més endavant, passat el coll de Sonadon, ja s'observa el Matterhorn. Diria que estem a la meitat de la ruta.

El que ara queda per davant és una baixada eterna a través de la glacera Durand. La vall és espectacular, però les esquerdes obliguen a mirar on trepitges. El camí per arribar al refugi

de Chanrion està a la dreta de la vall, així que sempre s'haurà de tendir cap a aquest cantó. Neu, gel, roques, herba i finalment s'arriba a baix de tot... però encara caldrà pujar uns 300 metres per arribar al refugi. Just a dos quarts de set de la tarda, l'hora de sopar.

Divendres 2 d'agost (Del refugi de Chanrion al refugi de Bouquetins).

Avui decidim suavitzar el ritme. Caminarem vuit hores i mitja fins al refugi lliure de Bouquetins, una bona decisió tenint en compte el cansament acumulat. Sortint de Chanrion ens dirigim a la immensa glacera d'Otemma. Des de bon principi ja no hi ha cap camí marcat. Només una enorme tartera gairebé plana que puja sense adonar-te'n... fins que les pedres deixen entreveure el gel de la glacera que ja estem trepitjant. Més endavant ens posem els grampons i ens encordem per arribar al gran coll de Chermotane, amb el refugi de Vignettes a mà esquerra.

Nosaltres ens dirigim cap a la dreta, cap al coll de l'Eveque. Aquí noto que la meua tendinitis del taló d'Aquil·les es comença a queixar. Haurà d'aguantar una mica. La molèstia afluixa quan arribem a dalt del coll i fem la baixada per la glacera d'Arolla fins al refugi de Bouquetins. Aquesta cabana sense guarda ens regala un dels millors moments de la ruta. Trobem fusta per cremar, cuina, llits nets i còmodes, plats, coberts... i el més important... un risotto exquisit. Tan de bo els refugis lliures dels Pirineus estiguessin tan cuidats.

Dissabte 3 d'agost (Del refugi de Bouquetins a Zermatt)

És l'últim dia. Ens llevem a dos quarts de cinc per sortir mitja hora més tard. De nit enfilem encordats la glacera del Mont Brulé en direcció al coll del mateix nom. Aquesta és l'única vegada que ens equivoquem. El dia abans, des del refugi, ja havíem debatut sobre quin devia ser el coll que havíem de travessar. Vam descartar el més proper al Mont Brulé i ens vam decantar per un que quedava més a l'esquerra. Al final va resultar que encara estava més a l'esquerra del que pensàvem, però això ho vam saber quan vam arribar a dalt del coll i vam veure que darrera hi havia un fort precipici amb més de 1.000 metres de caiguda.

Per un moment vam pensar de carenar fins al coll del costat (el correcte), però el perill ens va fer recular. Un cop superat "l'autèntic" coll de Mont Brulé només vam haver de creuar la glacera Tsa de Tsan fins al coll de Valpelline... un tram ple d'esquerdes que ens acostava defi-

nitivament al Matterhorn.

Un cop a dalt del coll ja només quedava baixar fins a Zermatt. El que per als esquiadors pot ser una baixada de poc més d'una hora, per

La glacera Zmuttgletscher, el final de l'última etapa fins a Zermatt

a nosaltres va ser la batalla final. La glacera Zmuttgletscher, amb el Matterhorn a la dreta, és tan espectacular com dura. A diferència de la majoria de les glaceres que havíem travessat, aquesta almenys tenia moltes traces d'altres alpinistes. Un cop acaba el gel, les roques són les protagonistes en un descens agònic que no acaba fins que trepitges la pista forestal que porta cap a Zmutt.

Poc abans d'arribar a aquest pintoresc poblet vam parar a veure una Coca-Cola en una cabana que feia de bar. Era el brindis de la victòria a poc més d'una hora de la meta. El bon temps ens ha acompanyat durant tota la ruta, però just quan arribem a Zermatt comença a ploure amb força. A l'església hi arribem corrents, sota l'aigua i els llamps. Avui hem caminat durant quinze hores i mitja. Hem arribat al final, però els dos dies següents encara ens quedaran forces per pujar el Monte Rosa, la punta Dufour. D'aquesta ascensió, ja hi ha moltes ressenyes que en parlen.

Dani Agudo i Marc Solé

1a etapa: Chamonix-refugi La Neuve / 15 hores / 2.800 m+ / 1.100m

2a etapa: Refugi La Neuve-Bourg Saint Pierre / 12 hores / 1.350 m+ / 2.500 m

3a etapa: Bourg Saint Pierre-refugi de Chanrion / 13 hores / 2.400m+ / 1.600 m

4a etapa: Refugi de Chanrion-refugi de Bouquetins / 8,5 hores / 1.500 m+ / 900 m

5a etapa: Refugi de Bouquetins-Zermatt / 13 hores / 800 m+ / 2.200 m-Chamonix (1.035 m)-Argentiere (1.250 m)-Col de Chardonnet (3.325 m)-Col de la Gran Lui (3.400 m)-La Fouly (1.600 m)-Col de le Basset (2.700 m)-Cim Gros Six (2.800 m)-Bourg St Pierre (1.600 m)-Plateau de Couloir (3.600 m)-Col de Sonadon (3.500 m)-Refugi Chanrion (2.400 m)-Col de L'Eveque (3.500 m)-Col de Mont Brulé (3.400 m)-Col de Valpelline (3.550 m) i Zermatt (1.650 m)

Material: Corda de 30 metres, 4 cordinos, una baga, 4 mosquetons, piolet, grampons, arnés i polaines.

Esquí de muntanya al Massís del Dammastock

El massís del Dammastock es troba als Alps Suïssos, a l'est de l'Oberland, on hi ha el naixement del riu Roine, molt a prop del Furkapass (un dels colls més importants de Suïssa entre els cantons de Valais i d'Uri). Per setmana santa del 2013 vam realitzar una ruta circular d'esquí de muntanya de 5 dies, però a causa del mal temps no es va poder acabar de completar.

Al centre de la imatge la bretxa Brunnenstock de 3.092 m durant el segon dia de travessa. Foto: Carles Garcia

Col·laboracions

402

Dissabte, 23 de març: Granollers – Göschenen Viatge d'anada en cotxe particular seguint el següent itinerari: Granollers – Valence – Genève – Luzern – Göschenen. Són al voltant de 1.100 km i un recorregut d'unes 10 hores. Per sopar i dormir busquem alguna pensió per descansar bé per la zona, ja que en el mateix poble està tot complet.

Diumenge, 24 de març: Göschenen (1.108 m) – Voralphütte (2.126 m)

Iniciem el dia en cotxe per la pista que porta a la presa de Stausee Göscheneralp, direcció oest, per la vall del riu Göschener Reuss i el deixem aparcat a Adfrutt (1.166m) on comença la neu. Ens calcem els esquís per seguir la pista en direcció oest fins a Wiggen (1.310m), on la deixem per remuntar direcció nord seguint el torrent Voralpreuss. Després dels primers pendents pel bosc agafem direcció nord-oest pel fons de la vall, sempre seguint el torrent que ens portarà al refugi Voralp. Total 3:30 hores.

Dilluns, 25 de març: Voralphütte (2.126 m) – Tierberglihütte (2.795 m)

El dia s'aixeca molt ennuvolat, el guarda del refugi ens alerta de les dificultats que ens trobarem pel mal temps, ens comenta que si ho veiem complicat no dubtem a tornar. Ens decidim a iniciar la ruta agafant direcció sud-oest cap a la bretxa Brunnenstok de 3.092 m. L'últim

tram de 100 m el fem a peu, amb un pendent de 55-60 graus, travessant la inquietant cornisa que porta a dalt del coll. De moment la visibilitat ha estat bastant bona. Tot seguit fem un petit descens per l'altre vessant direcció nord-oest per poder començar la pujada al coll Sustenlimi de 3.089 m. Quan hi arribem la visibilitat és pràcticament nul·la. Normalment des d'aquest coll es puja el cim Sustenhorn, de 3.503 m, però amb les condicions d'avui ho descartem. Ara és el lloc i el moment per valorar si continuem la ruta i baixem per la gelera Steingletscher, amb diverses zones de cerats i esquerdes, per anar al refugi Tierbergli, o tornem al refugi Voralp desfent tot el camí que hem fet fins al moment. Sense el GPS la decisió seria molt clara, tornar enrere, però confiem en la tecnologia i que s'ha marcat bé la ruta, ja que el descens per la gelera té diferents punts de pas obligat per esquivar les zones conflictives dels cerats.

Iniciem el descens per la Steingletscher, direcció nord-oest, encordats per no perdre'ns, ja que la visibilitat és com a màxim d'un metre. Al principi estem en un immens plató amb molt poc pendent, més endavant el terreny va agafant inclinació i la visibilitat va augmentant fins als 10 metres aproximadament. És quan decidim desencordar-nos. Al voltant dels 2.900 m ens trobem amb una paret rocallosa a la nostra esquerra, cosa que ens dona confiança ja que

Pujant al coll Tierbergglücke de 2.986 m Foto: Carles Garcia

en consultar el mapa tenim indicis que anem pel bon camí. Continuem el descens direcció nord-oest per arribar a una nova zona amb poca inclinació, sembla que som al plató de sota els cerats i per tant hem passat el perill, l'altímetre marca 2.800 m. Ara hauríem de trobar el refugi, la visibilitat continua sent escassa i no sabem a quin punt som del plató. Anem seguint les indicacions del GPS, quan de sobte sentim

una veu femenina, amb la qual mantenim la següent conversa a tot crit, sense veure'ns:

Ella: "espanoles", "espanoles"

Nosaltres: (tot i no sentir-nos identificats contestem amb el nostre anglès). Hello, where is a Hut?

Ella: Here !!

Nosaltres: Where is Here?

Ella: (una llarga frase que no entenem)

Nosaltres: O. K., thanks.

Estem salvats!! Pugem una petita morrena on trobarem el nostre desitjat Tierberglihütte, tant els guardes com nosaltres estem molt contents d'haver sortit sans i estalvis d'aquesta aventura. Després fem els oportuns aclariments de la nostra identitat.

Dimarts, 26 de març: Tierberglihütte (2.795 m)

Tot el dia neva amb intensitat, l'única activitat que fem és jugar a cartes i anar al WC, que es troba a l'exterior del refugi. Cada cop que volem anar-hi hem de fer els 50 m de distància que separen les dues dependències ben equipats amb les botes i roba d'abric.

Dimecres, 27 de març: Tierberglihütte (2.795 m) – Trifthütte (2.520 m)

S'aixeca un dia fantàstic amb uns 50 cm de neu pols nova. El dia somiat per un esquiador!! Així que ben aviat tot el refugi inicia la seva activitat per gaudir de la neu. Nosaltres ens dirigim al refugi Trift amb un grup nombrós d'alemanys i un

Ascens a Sacklimi de 2.660 m. Foto: Carles Garcia

altre grup de francesos amb guia. És una ruta complicada i llarga, ja que la ruta normal quan hi ha neu és impracticable pel perill d'allaus.

Iniciem la jornada direcció sud-oest per arribar al coll Tierbergglücke (2.986 m). Des d'aquí, a l'oest, tenim una vista privilegiada de l'Oberland, veiem els cims de l'Eiger, la Jungfrau, el Mönch, el Finsteraarhorn, etc.

Iniciem tot seguit, seguint direcció sud-oest,

un descens espectacular baixant per la gelera Zwischen Tierbergen amb una neu pols nova impressionant. Són uns 1.200 m de baixada, que no s'oblidaran fàcilment, fins arribar al fons de la vall al peu de la gelera Triftgletscher (1.850 m). La traïem seguint direcció sud-oest, deixem el llac format pel desglaç de la pròpia gelera a la nostra dreta i comencem la pujada per Trifttälli, per una canal ampla amb molta neu. Tenim els nostres dubtes a seguir

Pujant al coll Tierbergglücke de 2.986 m Foto: Carles Garcia

els altres grups, però en ser nosaltres els últims ens han deixat una bona petja i de moment no ha baixat res. Sobre els 2.100 m girem al sud agafant una altra canal per anar a buscar el plató superior de la part oest de la gelera Triftgletscher, que fa com un coll anomenat Sacklimi a 2.660 m. Aquí tenim l'opció d'anar al cim Steinhühorn (3.121 m) o baixar al Trifthütte. Ens dividim, els que pugem al cim agafem direcció oest, per anar canviant a direcció sud-oest a mesura que anem pujant fins arribar a dalt. Per al descens, també espectacular, agafem direcció est tot esquivant les diferents barreres de cerats, fins arribar al peu del refugi, per acabar d'arribar al qual cal remuntar la morrena d'uns 120 metres de desnivell. En total, els que hem anat al Steinhühorn hem trigat unes 8 hores.

Dijous, 28 de març: Trifthütte (2.520 m) – Tiefenbach (2.106 m)

Per a avui la previsió del temps no és gaire bona. A l'hora de l'esmorzar, de bon matí, el cel està mig ennuvolat, la ruta és molt llarga. Per començar fem el descens de la morrena en direcció sud-est per arribar al peu de la gelera Triftgletscher i prendre direcció sud, sud-est per anar al coll superior Triftilimi, 3.150 m. Anem pujant per forts pendents tot esquivant diferents sectors de cerats. A l'arribada al coll ens trobem que a l'altra vessant està tot tapat, amb una visibilitat escassa, ens recorda l'aventura del dilluns. Al nostre davant hauríem de veure

el Dammastock de 3.630 m, cim que dona nom a la zona. Però no veiem res, de tant en tant gràcies al vent, els núvols marxen donant pas a una bona visibilitat, però per poc temps. Així que decidim no pujar cap cim i prenem direcció sud per baixar la gelera del Roina, la Rhonegletscher. Anem fent els descens amb molta cura seguint direcció sud, per sort a mesura que baixem augmenta la visibilitat. A Tällistock, punt clau de la baixada, hem de decidir si seguim el descens de la gelera per la seva part dreta o per l'esquerra i així esquivar la part central, molt complicada pel mar de cerats que hi ha. Tots els indicis ens marquen que la millor opció és agafar la part esquerra, molt a prop de les parets que baixen dels cims, així que seguim baixant fins a Belvedere, 2.274 m, lloc on acaba la gelera i on hi ha la carretera que porta al Furkapass de 2.431 m, que en aquesta època de l'any està tancada a la circulació per la neu. Prenem direcció est fins al coll, on seguirem la carretera direcció nord-est, que ens portarà a Tiefenbach, que és l'hotel refugi on tenim la reserva per passar aquesta nit. Arribem ben molls ja que ha estat nevant durant les darreres 3-4 hores. En total, haurem trigat 9 hores a fer tot el recorregut.

Divendres, 29 de març: Tiefenbach (2.106 m) – Realp (1.538 m) - Göschenen (1.108 m) - Granollers

Avui estava previst seguir la ruta en direcció nord, al coll de Winter i al cim Lochberg de 3.040 m, per després fer un descens direcció nord-est fins a la pressa de Stausee Göschenalp, on s'inicia la pista que ens portaria al cotxe.

Però no, el temps no ens ho permet, s'ha aixecat un dia amb núvols baixos i amb poca visibilitat. Decidim baixar esquiant fins a la població de Realp, on podem anar amb tren fins a Göschenen. Caldrà anar a buscar el cotxe a Adfrutt en taxi, ja que volem tornar a casa al més aviat possible. Una vegada al cotxe ens canviem i empenem el viatge de retorn a casa per la mateixa ruta per on vam venir.

Carles Garcia

Material

Individual: budrier, bagues, material necessari per assegurar per geleres, claus de gel, piolet, grampons, material d'esquí, tal com: arva, pala, sonda, casc, etc.

Col·lectiu: corda, pells de recanvi, ulleres de recanvi, farmaciola.

Refugis de la zona:

Voralphütte <http://www.voralphuette.ch/>

Chelenalphütte <http://www.chelenalp.ch/>

Tierberglihütte www.tierbergli.ch

Trifhütte www.trifhuette.ch

Tiefenbach <http://www.hotel-tiefenbach.ch/>

Albert Heim hütte <http://www.albertheimhuette.ch>

Informació a la web:

Club alpí Suís (SAC -CAS) : <http://www.sac-cas.ch/fr.html>

Meteo <http://www.meteoschweiz.admin.ch/>

Comunitat de Realp: <http://www.realp.ch/>

Comunitat de Göschenen: <http://www.goeschenen.ch/>

Cartografia

Mapa Nacional de Suïssa amb itineraris d'esquí
255 S Skitourenkarte – Sustenpass – 1:50.000

Components de la sortida

Biel Grau, Josep Viñeta i Toni Lopez de l'UEC de la Vall del Tenes

Francesc Sánchez i Carles Garcia de l'Agrupació Excursionista de Granollers.

Vivències pel nord-oest de Castella (l'Imsergo de l'AEG)

Del 31 de maig al 8 de juny, el grup format per Dolors García, Francesca Ferrer, Teresa Madrid, Mont Perejoan, Encarna Dominguez i Ernesto González (a última hora, en Xavier Moya no va poder assistir-hi), inicia una setmana de viatge per visitar tres zones de Palència i Zamora.

1ª Etapa – Tierra de Campos:

Comarca plana i oberta dedicada al cultiu de cereals, travessada i regada pel canal de Castella. Comencem el nostre recorregut per Amayuelas de Abajo, on un grup de persones entusiastes està treballant per la recuperació de zones rurals, per un cultiu i una economia ecològica i sostenible.

El dia 31 a les sis de la tarda arribem al poble, després d'un viatge plaent en tren i de recollir el cotxe de lloguer que ens permetrà moure'ns pels diferents llocs que pretenem visitar i conèixer. Ens instal·lem a l'alberg d'Amayuelas i fem una passejada per tenir el primer contacte amb l'entorn. Un entorn de camps d'espigues granes, que el vent balanceja a manera d'onatge formant el que s'ha anomenat "El mar verd de Castella". Tot això forma un quadre: el marc serien les roselles i altres flors que inunden de llum i color els marges de les finques. I enmig dels camps destaquen els colomars.

A les 8,30, assistim al 141è FÒRUM PER AL DIÀLEG I L'EXPRESSIÓ DE NOVES UTO-

PIES. Tema: Fracking. L'última aposta irracional de l'addicció als combustibles fòssils. I per finalitzar la jornada, sopar ecològic amb els assistents al fòrum.

A destacar a Amayuelas: A més de l'entorn, és important la dedicació d'un grup de persones entusiastes pel projecte de recuperar els costums del cultiu original i autòcton, i dur a terme projectes per integrar a persones i grups compromesos, perquè una altra mena de vida és possible.

El dia 1 de juny, visita al romànic i passeig pel canal de Castella. En primer lloc Frómista amb l'església de San Pedro, d'estil gòtic, Santa Maria del Castillo, gòtica, i la joia del romànic que és San Martín, la perla del camí, exquisidament romànica. Una de les obres mestres de l'arquitectura medieval castellana. Visitem també les rescloses del canal i passegem pel Camino, on ens trobem diversos pelegrins cap a Santiago. Dinar a Villasirga, menú del pelegrí i visita exterior a Santa María la Blanca, una altra joia del romànic. A continuació, Carrión de los Condes i visita a San Zoilo i les ribes del riu Carrión, per continuar fins a Saldaña, bell conjunt al voltant de la plaça del blat. És un típic poble castellà de carrers porticats i construccions rústiques i nombroses cases blasonades.

El 2 de juny, iniciem la jornada a Támara visitant la col·legiata i a continuació marxem per veure l'església rupestre dels Sants Justo i Pastor, excavada a la roca a Olleros de Pisuerga. L'església és un dels temples romànics capdavanters del nord de Palència, molt relacionat amb l'extraordinari conjunt rupestre de l'alt Ebre i Pisuerga. A les merindades (territoris de la jurisdicció d'un merino a càrrec de l'autoritat ramadera) d'Aguilar de Campó, a més d'un dinar estupend, podem visitar la col·legiata de San Miguel, els seus carrers i places porxades, l'església romànica de Santa Cecilia, el castell

des d'on s'albiren els meandres del Pisuerga per la vega i el monestir de Santa Maria la Real, avui convertit en seu acadèmica, ja que s'hi troben l'Institut d'ensenyament mitjà, la universitat a distància i l'escola de formació professional. A continuació, visitem Herrera de Pisuerga, on hi ha l'inici del ramal Nord del Canal de Castella i la dàrsena d'on surten els vaixells que ofereixen passejades pel canal.

Amayuelas: Colomar típic. Foto: Teresa Madrid

A la tornada de l'excursió, a Amayuelas ens espera Melitón per ensenyar-nos el colomar que han convertit en banc de llavors i ens explica les lluites i les dificultats que es troben en tractar amb l'administració, que no els dona cap facilitat per dur a terme els seus projectes. A continuació sopar, i comiat prenent una copa al teleclub o bar d'Amayuelas.

2ª Etapa - Toro, Zamora i los Arribes del Duero
El 3 de juny, a primera hora, marxem cap a les ciutats de Toro i Zamora. Canviem de província, però continuem amb el romànic. A Toro visitem la col·legiata de Santa María la Mayor, passegem pel mirador sobre la plana i el Duero, l'església de San Salvador, San Juan de los Caballeros i el barri jueu, prenem un aperitiu i comprem dolços i xocolata a La Superlativa.

A Zamora, després de dinar, un recorregut per la ciutat per conèixer la quantitat de monuments, ja que estem a la ciutat amb més romànic (a Zamora ni se la va conquistar ni se la pot conèixer en un hora). És també coneguda com la ciutat de les cigonyes, perquè no hi ha campanar sense niu que l'adorni.

Deixem les ciutats i l'art per endinsar-nos en terres poc poblades de naturalesa agresta i sen-

zilla. A les set de la tarda arribem a l'Alquería de Mámoles on ens allotgem, i un cop descansats del viatge i mentre no és l'hora de sopar, caminem un quilòmetre i mig fins als antics cups, des d'on per primera vegada albirem els Arribes del Duero. Loli i Jose ens han preparat un sopar excel·lent amb patates fregides de les de veritat (com diuen els nens). A la sobretaula xerrem amb Jose sobre els plans del dia següent i ens recomana un viatge en vaixell pel Duero amb el seu amic Paco. A partir d'aquí s'estableix una gran comunicació que durarà els tres dies d'estada a l'alqueria.

El dia 4 a les deu ens trobem a Fermoselle, la capital de la comarca del Sayago, amb en Paco, que ens conduirà a l'embarcador dels Arribes, on navegarem durant dues hores per

Zamora: Los Arribes del Duero. Foto: Teresa Madrid

les aigües manses entre penya-segats i camps de conreu, acompanyats per rapinyaires i altres espècies d'aus que ens sobrevolen enmig d'una naturalesa escarpada i silenciosa, ja que només se sent el soroll de la nostra barca que és petita i amb prou feines sona. Aquesta calma és interrompuda per la degustació d'un hornazo (espècie d'empanada) farcit, que ens ha preparat el nostre barquer, i que reguem amb un vi dels Arribes.

De tornada a Fermoselle, hem comprat queviures i en Paco ens diu que pugem al mirador, que és una talaia des d'on es veu la part per la qual hem navegat i les dues ribes del riu, Espanya i Portugal. De les dues ribes, en Paco deia que l'espanyola era més salvatge i que la portuguesa era més humana, ja que gran part encara la cultiven. Diuen els portuguesos que ells sempre han estat en crisi.

A la tarda anem a conèixer diversos miradors sobre els Arribes i descendim per una pista rural a Ambasguas, que és on s'uneixen el Tormes i el Duero. La localitat de Fermoselle ofereix un mirador sobre el parc natural que és també una lliçó d'història. Cruïlla de camins entre el portuguès i l'espanyol, la comarca està marcada per la confluència entre dos rius que són més que cursos d'aigua, el Duero i el Tormes. Des d'aquí anem al Teso de San Cristóbal (Turó de San Cristóbal). Es tracta d'un paratge denominat santuari de les roques, que és també un mirador sobre el riu Tormes. De tornada parem a la gran presa d'Almendra, sobre el Tormes, al terme municipal de Vilariño.

El dia 5 l'excursió serà pels voltants de Mámoles i el Castro Celta o Teso de San Mamedes.

A tota la comarca s'observen parets de pedra seca molt diferents a les que estem acostumats: "Desde la Baja Edad Media los sayagueses comenzaron a adaptar el entorno para facilitar el trabajo de las tierras y el cuidado de los animales. LAS PAREDES DE PIEDRA, en prados, cortinas, huertos y cortinos, delimitan las propiedades privadas de cada vecino y son parte de nuestro

mayor patrimonio". Hi ha quatre tipus de pedres que unides formen les parets: Pedra gran vertical, clavada a terra, CINCON, pedra horitzontal plana, PELGÓN, pedra gran recolzada a terra, TIJERA i pedra plana per finalitzar la paret, COBERTERA.

A Torregamones hi ha els motlles tallats a la pedra per a la construcció d'instruments de fusta en el qual es col·locava l'animal per tirar de l'arada. A Villardiega de la Rivera tenim el Potro: quatre columnes de pedra que servien per ferrar els animals de conreu, la Mula: Verro celta i figures de pedra a les parets extretes del Castro. El Castro és un paratge de gran bellesa sobre els Arribes en què es troba la pedra Redonda. Aquest lloc és espectacular per la floració de les plantes aromàtiques. A Villadepera, al bar la Sierra, la Conchi ens improvisa un dinar d'ous ferrats, cansalada i fruita la mar

de bé. Després de visitar el pont de ferro, ens dirigim a Miranda do Douro: Visita a la ciutat, alguna compra i tornada a Mámoles, on acabem la jornada amb una excursió a peu als Molins de Serafín i pel camí, en diverses deus veiem les piques de pedra que servien per beure els animals, tant domèstics com salvatges. També veiem els deu rucs que té el nostre amic Jose. A la nit l'últim sopar a l'alqueria i comiat amb molt sentiment, per com ens han atès i per les llargues estones de xerrada amb els hostalers.

3ª Etapa – Laguna de Sanabria

El dia 6, esmorzar i sortida cap a Sanabria. Jose ens recomana una ruta molt bonica i ens assenyala poblets per visitar de camí i com que saben que ens allotjarem en cabanes al llac de Sanabria, ens regalen una dotzena d'ous de les seves gallines. Abans de travessar la serra de la Culebra, passem per Alcañices, on comprem una caixa de borratxos (dolços que ens ha recomanat Jose) i visitem el poble de Riomanzanas. Mengem a La Pobla de Sanabria, donem un vol per la ciutat i continuem viatge cap a les cabanes de Galende. En arribar, prenem possessió, ens instal·lem i anem a conèixer el gran llac de Sanabria; passeig pel llac, fotos, algú es mulla els peus i ens n'anem a la Laguna de los Peces, que és a 1.900 m d'altitud. El recorregut és espectacular per la quantitat de bruc florit. Sessió de fotos, recorregut per la llacuna i tornada a les cabanes.

El dia 7, excursió a peu de la cascada i llacuna de Sotillo. Amb les viandes que teníem i una barra de pa que comprem ens dirigim al poble de Sotillo, des d'on surt la ruta. En principi era de tres hores però la convertim en sis hores llargues. Val la pena, perquè su-

pera amb escriu la quantitat de bruc i ginesta florida del dia anterior, a més dels boscos de roure tendre que ens acompanyen tot el camí. Al grup queda l'ànim de repetir algun dia no molt llunyà. A la tornada ens trobem amb el sopar preparat per la Dolors, que havia decidit no venir a l'excursió.

El dia 8, retorn pels camps de Castella i de nou a Palència, on mentre uns lliuren el cotxe llogat, altres se'n van de compres per la ciutat i fan l'última visita turística. Pujada al tren, menjar a bord i tornada a casa, després d'haver passat estupendament una llarga setmana.

Ernesto González

Granollers, 12 juny 2013

Sanàbria: Cascada de Sotillo. Foto: Teresa Madrid

Secció d' Espeleologia - GIEG

Curs d'iniciació a l'Espeleologia

Per 32a vegada el GIEG ha organitzat el Curs d'iniciació a l'espeleologia. S'ha dut a terme del dimecres 06 de novembre, al 04 de desembre.

Aquest curs te per finalitat donar a conèixer i difondre aquesta activitat, entre tots aquells que vulguin aprendre les tècniques per a explorar i visitar aquest meravellós món subterrani.

Les classes teòriques, en total 9, es realitzen al local de l'Agrupació i les sortides de pràctiques, un total de 5, es porten a terme a diversos indrets de la geografia catalana.

En les classes teòriques s'explica un breu resum històric de què és i què estudia l'espeleologia, quins són els materials emprats per anar a les cavitats i la millor forma d'utilitzar-los, de com s'ha de moure l'espeleòleg per les cavitats amb seguretat, com interpretar un plànol d'una cavitat, com es formen, on es formen i el

perquè, els animals que hi habiten, i com preservar aquest fràgil ecosistema. Les xerrades van acompanyades de diapositives i vídeos per tal de poder mostrar en imatges tot el que s'ha comentat.

El primer dissabte es realitza una pràctica exterior a les parets de Valldeneu. Li segueix l'exploració de diferents avencs. Les cavitats a visitar es trien de forma que la progressió sigui gradual, fins a assolir profunditats a l'entorn dels 100 - 120 metres.

Hi ha hagut un total de 10 inscrits. El curs s'ha desenvolupat sense cap incident i les valoracions han estat molt positives.

Director del Curs
Marc Humet

Curs d'Iniciació al descens de Barrancs

Per divuitè any consecutiu des de 1996, a finals del mes de maig, principis de juny, s'ha dut a terme el XVIII Curs d'iniciació al descens de barrancs i engorgats, que realitza la secció del G.I.E.G. d'aquesta entitat. Aquest any s'ha decidit de realitzar només el primer nivell. En aquest primer nivell es pretén que la gent assoleixi els principals coneixements per realitzar el descens amb la major seguretat possible i gaudir de l'entorn i la companyia.

Aquest any em decidit de realitzar el curs més tard, per tal de no tenir problemes amb caudals d'aigua i que els participants en el curs poguessin realitzar la pràctica sense passar fred.

Doncs bé, tot i que el vàrem retardar unes setmanes, el temps es imprevisible i les fortes pluges del més de maig i la neu caiguda a últims de temporada, va fer que els caudals de alguns barrancs fossin massa alts per un curs d'iniciació i haguéssim de realitzar algun canvi amb les sortides pràctiques.

Tot i així em pogut realitzar totes les sortides

sense cap mena de complicació.

L'avantatge de fer-ho en aquesta època, això permet als cursetistes assolir els coneixements i la pràctica necessària per realitzar amb seguretat aquesta activitat.

Els alumnes inscrits aquest any han estat 11. Aquest grup de 11 persones és òptim per tal de realitzar la practica d'aquesta activitat amb comoditat i minimitzar els temps d'espera a l'interior dels engorgats per evitar passar massa fred, tot i que el temps que ens va acompanyar va ser favorable al llarg de tot el curs.

Com cada any, el curs consta d'unes classes teòriques i unes de practiques seguint les directrius de la Federació Catalana d'espeleologia i el preu inclou a mes a mes del aspecte docent el lloguer del material personal i comú necessari per progressar amb seguretat en aquest medi aquàtic. Es lloga el vestit de neoprè disponible al Gieg, previ pagament.

Les classes teòriques que s'han dut a terme a la sala de reunions de la secció amb el suport de mitjans audiovisuals i la col·laboració dels monitors han consistit doncs en:

- 1.- Presentació del curs i historia del descens de barrancs
- 2.- Material
- 3.- Tècniques de progressió I
- 4.- Prevenció d'accidents i autosocors
- 5.- Ecologia
- 6.- Cloenda del curs.

Pel que fa a les pràctiques, consisteixen a desenvolupar els coneixements adquirits a l'aula, en el medi natural en que es fa aquesta activitat. Es van realitzar en diferents caps de setmana de manera progressiva.

En les diferents sortides hem constatat la bona relació entre tots els participants del curs, cursistes, monitors i col·laboradors i fem una

valoració molt positiva donat que la finalitat del curs s'ha assolit: Adquisició per part dels alumnes dels coneixements necessaris per poder practicar aquesta activitat amb tota seguretat, evitant posar-se en perill, conscients del risc i de com tenir cura i respecte vers la natura i l'entorn pel qual progressen.

Em de donar les gràcies a tota la gent de la secció que ha col·laborat voluntàriament i desinteressadament, per tal que per divuitè any consecutiu s'hagi pogut realitzar el curs amb el nombre de monitors òptims per organitzar i responsabilitzar-se de les sortides i classes teòriques.

Esperem poder realitzar el curs per molt anys.

Directora del curs
Mònica Molinero

Resum d'activitats 2013

L'any passat, durant els actes de preparació i celebració del 50 aniversari, varen sorgir projectes interessants. Enguany ens vam plantejar començar a preparar el desenvolupament d'algunes d'aquestes idees: una pel·lícula sobre el Serrat del Vent, un projecte per engrescar els socis més joves i els més veterans a sortir a practicar l'espeleologia, i poder arribar a fer una visita a cavitats de més de 400 metres de profunditat; continuar amb les exploracions a la Vall d'Aran... No ha estat possible! Potser ens ha mancat il·lusió, empena, ganes... o senzillament no era el moment i ho reprendrem més endavant (el temps ho dirà).

Sí que s'ha fet moltes altres activitats: cursos d'iniciació a l'Espeleologia i al descens de barrancs, sortida de portes obertes a la cova La Fou de Bor (Cerdanya), on varen participar més de 20 persones; visita al sistema Fulla – Canaletes (sud de França), on 10 espeleòlegs de la secció van estar dos dies explorant part dels més de 20 km que té aquest sistema. També s'ha fet moltes sortides, tant a títol personal com organitzades per la secció. Voldria destacar la visita a la Gouffre Aphanicé, avenc de -504 m de profunditat, amb un pou de 328 m, realitzada pel nostre company Francesc Mas

conjuntament amb membres d'altres clubs. I també, en barrancs, el descens del Núria per part de diferents membres de la secció, en unes condicions d'aigua que el feien extremadament difícil i tècnic.

Destacar que en l'àmbit formatiu hem efectuat uns canvis, per adaptar-nos als temaris i al Pla formatiu de la Federació Catalana d'Espeleologia. A partir d'ara els cursos de Espeleologia i descens de barrancs els farem per nivells:

Nivell 1: On s'incidirà en el coneixement de la tècnica i la progressió. L'objectiu principal serà que s'adquireixin coneixements suficients per practicar l'activitat amb autonomia i seguretat.

Nivell 2: On l'objectiu serà que la persona que l'adquireixi tingui els coneixements suficients per organitzar i liderar les sortides.

La idea és que entre el nivell 1 i el 2, s'oferirà diferents seminaris, sortides tècniques i activitats per continuar amb la formació.

Toni Pueyo

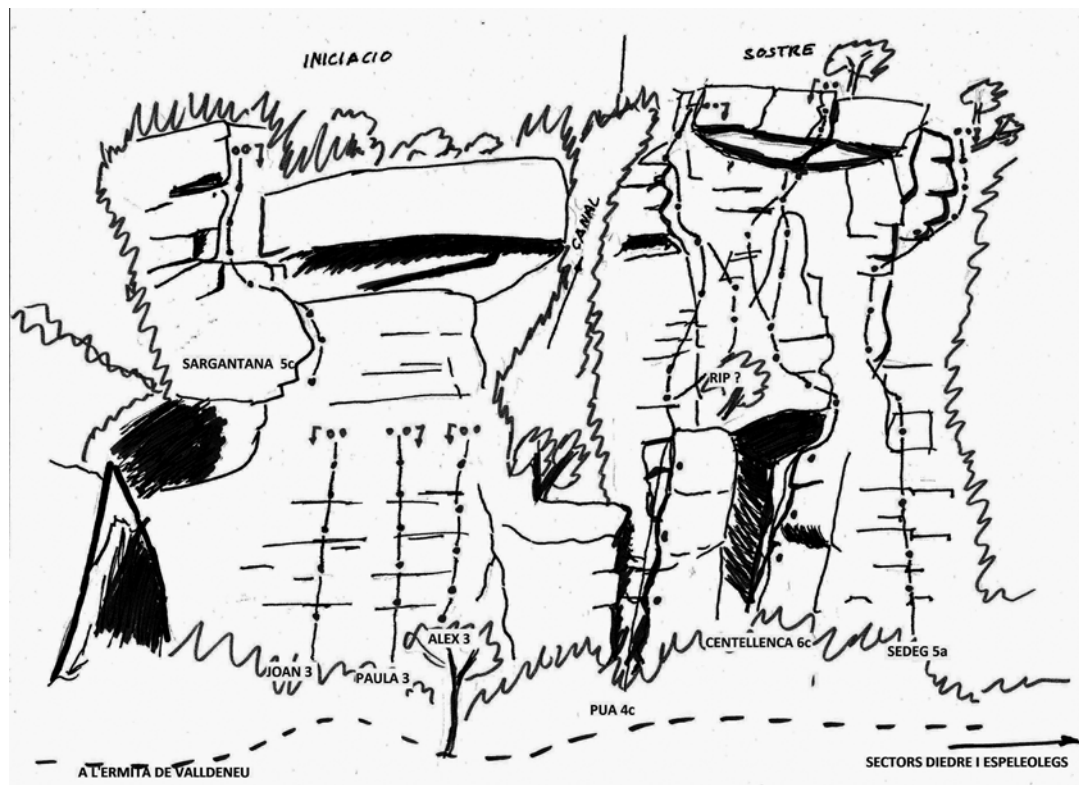

Secció d'Escalada - SEDEG

Segona fase d'equipament de la Soleia

Aquesta segona fase va començar per una subvenció que va rebre l'Ajuntament de St.

per deixar el cotxe, cartell informatiu i camí evident que ens portarà al peu de la cinglera.

Soleia 1

L'equipament s'ha fet amb material inox., parabolts de 90 x 10 mm i despenjaments amb anella. La distància entre els asseguradors s'ha fet pensant en la iniciació i les pràctiques, com les escoles d'escalada familiars franceses.

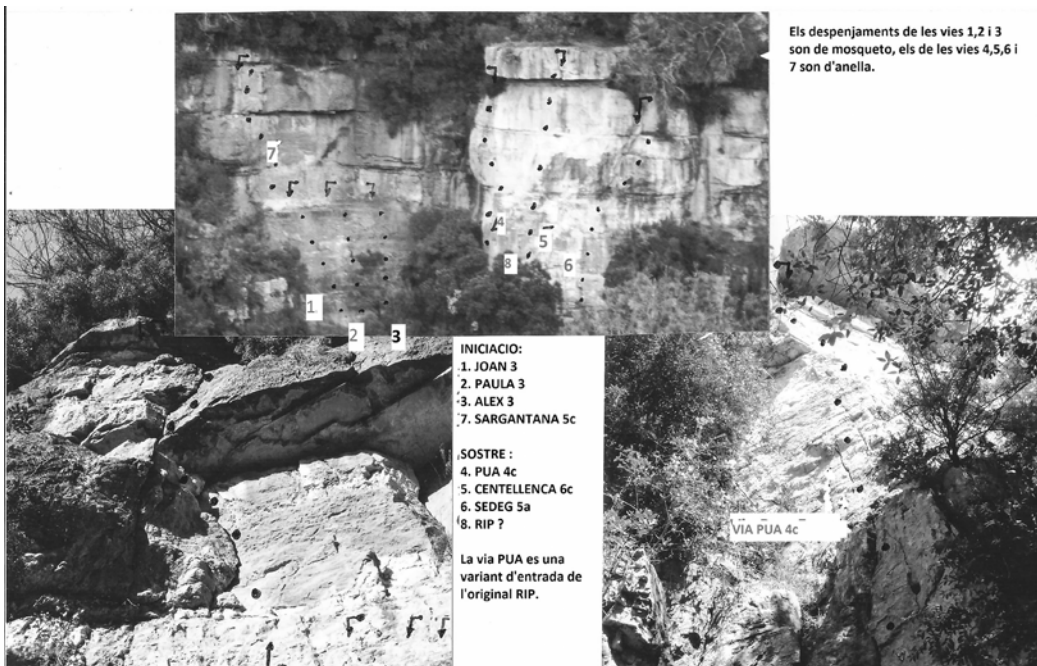
Arribant pel camí, el primer sector que trobem és el d'iniciació,

Martí de Centelles per a equipament esportiu. La Soleia és una antiga escola d'escalada en el terme de St. Martí de Centelles situada a la cinglera sota l'ermita de Sant Pere de Valldeneu.

amb tres vies de tercer grau i despenjaments de mosquetó. La via SARGANTANA 5c, surt de la via JOAN per una fissura evident.

Situats a l'estació de tren de Sant Martí trobarem diferents cartells informatius que ens portaran fins l'ermita, abans d'arribar hi ha una pista que trenca a l'esquerra i porta al berenador i braseria de Can Canal.

Al costat de l'ermita hi ha una bona esplanada

Iniciació i sostre

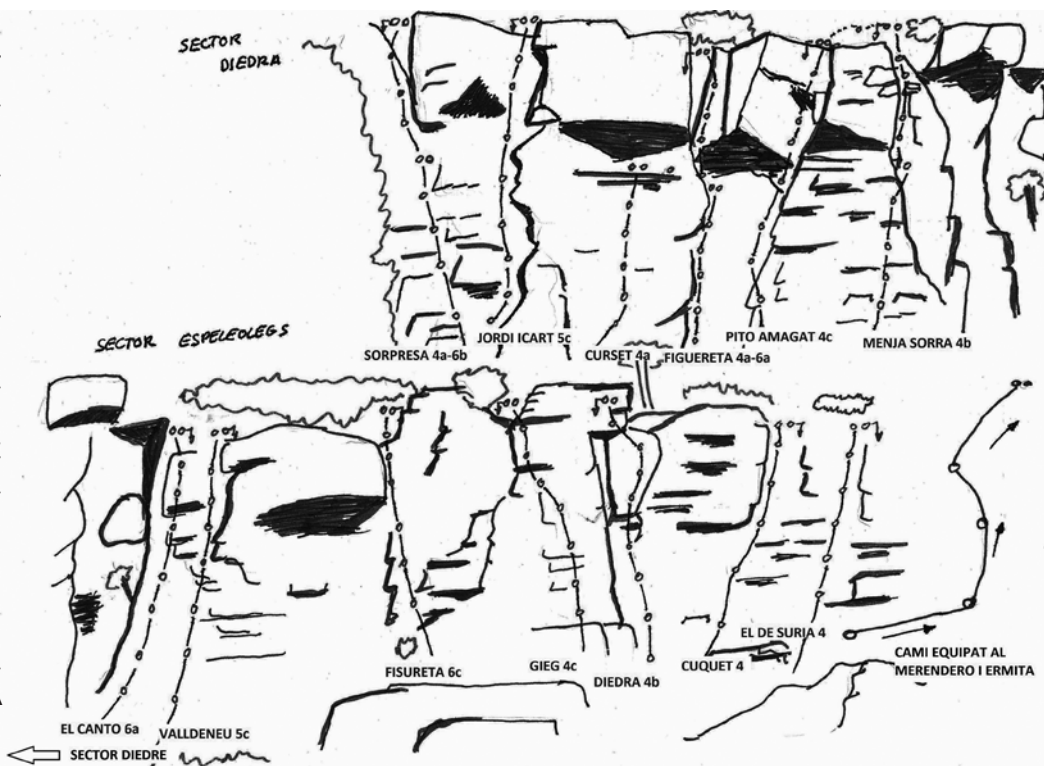
A la dreta comença el sector del sostre amb la PUA 4c, és una variant d'entrada de la via RIP.

Voltant l'agulla trobem el començament de la via RIP, sense equipar, i al costat la via CENTELLENCA 6c. Al costat la via SEDEG 5a tanca el sector.

El proper sector és el dels diedres, una primera via SORPRESA 4b-6b, és una via amb dos despenjaments per apro-

fitar la primera part de la via per a iniciació. El diedre del costat porta el nom del nostre company Jordi Icart, doncs va ser amb ell que per primera vegada vaig venir a aquest indret i em va parlar de les vies i d'unes escalades en "ramonage".

Seguint amb el sector trobem la CURSET 4a, i tot seguit la FIGUERETA 4a-6a, hi havia una figuereta a la primera reunió, i tancant el sector la PITO AMAGAT 4c i MENJA SORRA 4b. Aquestes dues últimes al netejar-les van sortir els antics burils i un pitó dels antics itineraris

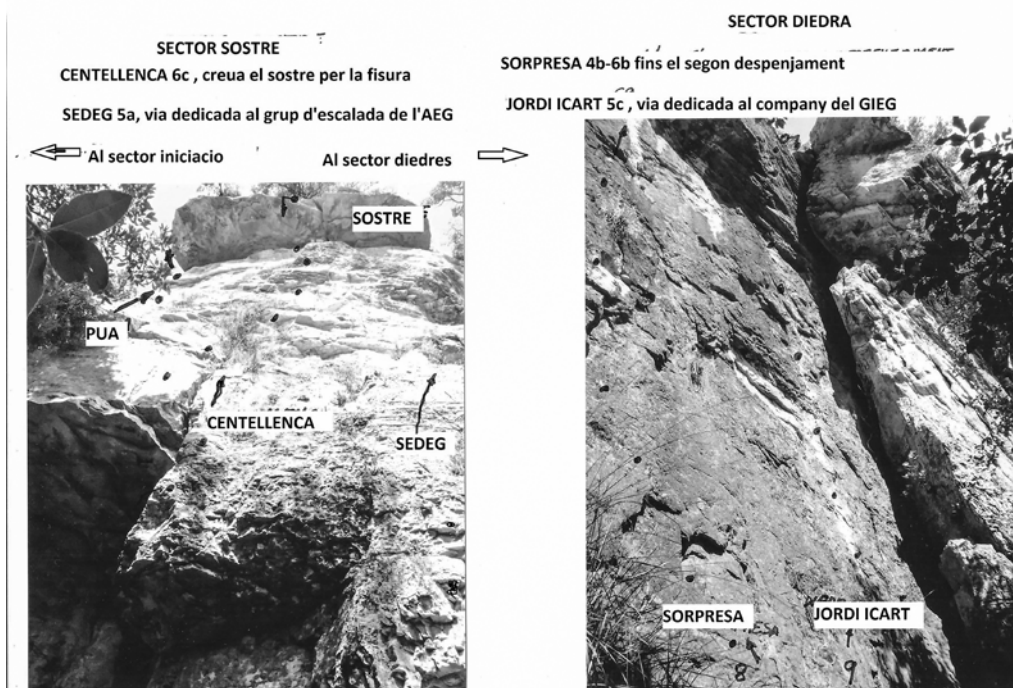
Soleia 2

dels que desconec el nom i aperturistes originals.

Seguidament el SECTOR ESPELEÒLEGS equipat en la primera fase, EL CANTO 6a, VALLDENEU 5c, FISURETA 6c, GIEG 4c, DIEDRE 4b, CUQUET 4ª equipador desconegut i la via EL DE SÚRIA 4a rep el nom perquè el seu equipador és un noi d'aquesta població. Sota d'aquet sector tenim EL BOLET amb dues vies d'iniciació i seguit de la via EL DE SÚRIA tornem al camí per un cable que assegura la pujada, sobre tot és pensat pels més petits.

En el camí equipat s'ha instal·lat cable de 8mm i algunes preses artificials. Darrerament en Jordi Salvador Orra de Cardedeu ha equipat quatre vies més de 6a/b, 6b, 6c i 7a per confirmar.

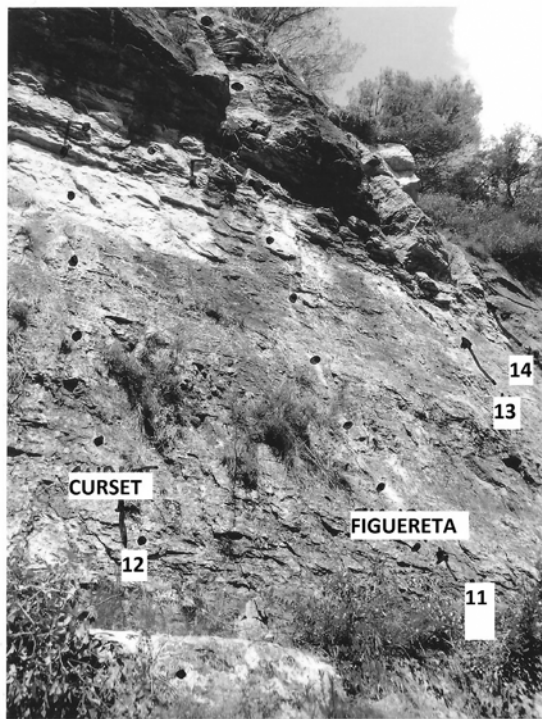
Tomàs Segarra

Conjunt de vies equipades amb parabolts inoxidable, i despenjaments d'anella.

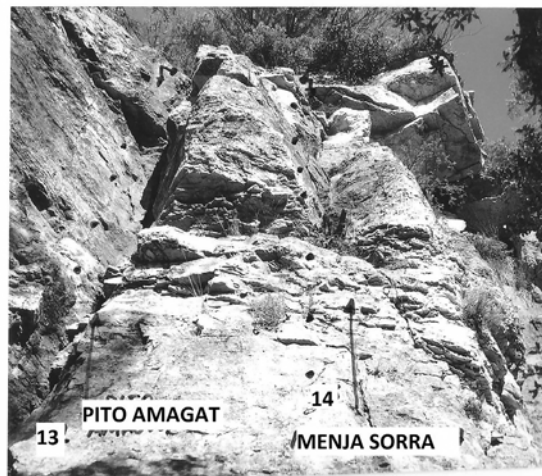
La via PITO AMAGAT es un antic equipament del que desconec el nom i referencies, hi deixat els tres burils que van sortir al netejar i el pito amagat a la dreta.

Al sector espeleolegs

- 11- FIGUERETA 4a-6a fins la segona reunio d'anella
- 12-CURSET 4b
- 13-PITO AMAGAT 5a
- 14-MENJA SORRA 4b

La via PITO AMAGAT, es pot seguir fins la reunio de MENJA SORRA
Aquesta darrera via encara te pedres soltes, progresseu amb cura

Continuacio Diedres

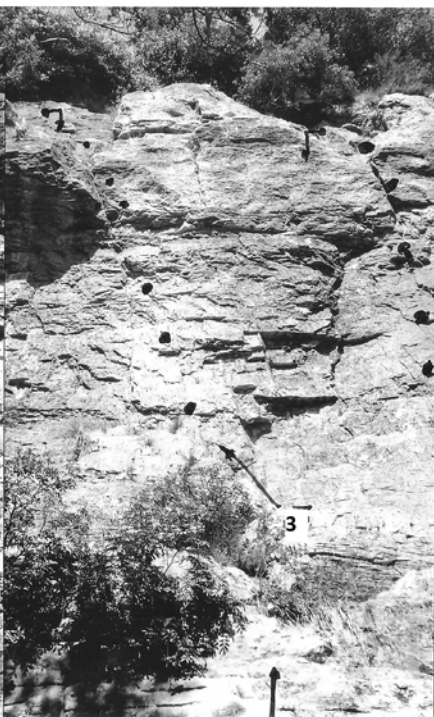
Sector de practiques del grup
d'investigacions
espeleologiques de Granollers

- 1-EL CANTO 6a
- 2-VALLDENEU 5c
- 3-FISURETA 6b
- 4-GIEG 4b
- 5-DIEDRE 4b
- 6- CUQUET 4a

7-EL DE SURIA 4a

Aquesta via desconec el nom, va ser equipada
per un noi de Suria.

Al sector DIEDRES

SECTOR ESPELEOLEGS
Es un sector de practiques del GIEG

A can canal i ermita
per el camí equipat

Espeleòlegs

Cova del Duc

Quan arribem al poble de Tagamanent crida l'atenció la cinglera que hi ha per sobre els prats del Folló. Encara més quan ens apropem fent alguna caminada a la font de Sant Joan o a la font Freda, si encarem el camí cap al Turó és quan ens adonem dels seus esperons i díedres. A l'esquerra de l'esperó AEG veiem una gran balma, que la vegetació ens deixa veure a mitges, és la cova del Duc, sota la cova un petit avenc taponat per blocs, on encara es conserva una vella corda que servia per despenjar-se de la cova a l'avenc.

Feia temps que el meu fill Joan em demanava anar a veure aquesta surgència, però el camí estava perdut feia anys. Arrel d'una subvenció de material per part de la Diputació i l'ajuntament de Tagamanent, em vaig animar a netejar el camí i equipar els accessos amb passamà de cable.

Un cop hem entrat a la rotonda del poble de Tagamanent, podem aparcar en qualsevol carrer. Comencem a caminar anant a buscar la masia de la Pedralba i la pista asfaltada que puja al pla de la Calma.

Ja som a la pista, després del primer revolt tancat a mà esquerra, hem de parar atenció i prendre un camí a mà dreta, de seguida tro-

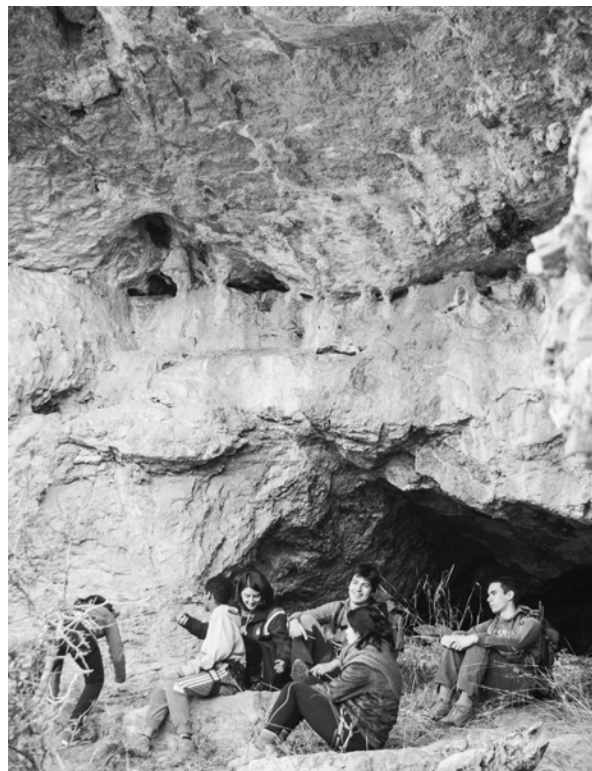

Vistes sobre els Cingles des de la cova.

bem marques blanques que seguirem durant tot el camí de pujada. Si seguíssim aquest corriol aniríem a parar a la masia del Folló, però nosaltres el deixem seguint les marques i pugem per una torrentera a mà esquerra.

El camí en algun moment sembla que es perdi

dins del bosc, però aviat podem intuir la cinglera i la cova. L'accés a la boca està equipat amb

Entrada de la cova.

un cable de 12mm.

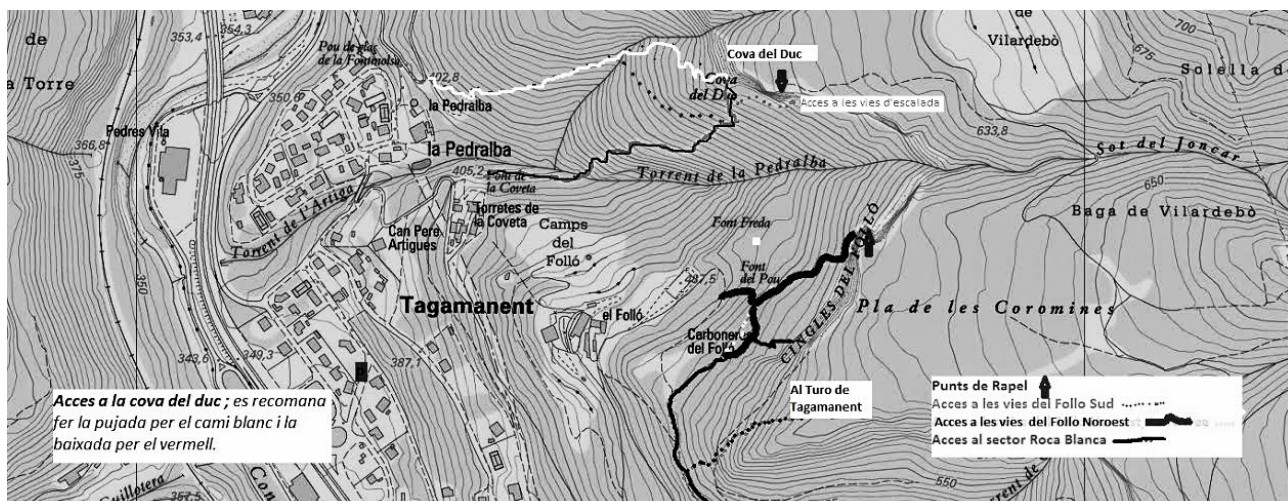
La baixada la farem pel costat oposat amb un altre passamà que ressegueix la paret, fins unes cadenes, per on baixem fins el camí de marques vermelles. Sota mateix de la cova, on comencem a trobar els senyals hi ha un petit avenc obstruït, tota una curiositat.

A aquesta alçada si volem anar a les vies d'escalada trobarem un petit corriol amb fites i senyals blaus.

Si no perdem ara els senyals vermells, creuarem el camí del Folló i baixant per fortes pendents arribarem a la font de la Coveta i al poble.

El recorregut és una escapada agradable l'indret realment curiós, amb molt bones vistes sobre els cingles del Bertí. Es pot completar la sortida anant a la font de Sant Joan.

Tomàs Segarra

Sot del Bac

Reequipament de l'agulla del Salt
Després del repàs de l'agulla de la papallona, quedava pendent l'agulla més alta i vertical de tot el conjunt del Sot del Bac: l'agulla del Salt, la primera que ens trobem a l'altra banda del torrent.

El nom, que pot despistar en un inici, no li ve pas per la proximitat al salt d'aigua. En els pri-

mers intents de pujar l'agulla, els aventurers es despenjaven per la cinglera fins a l'alçada d'un relleix de l'agulla i llavors feien un salt. És d'aquest salt d'on ve el nom. L'aventura acabava per una fissura evident.

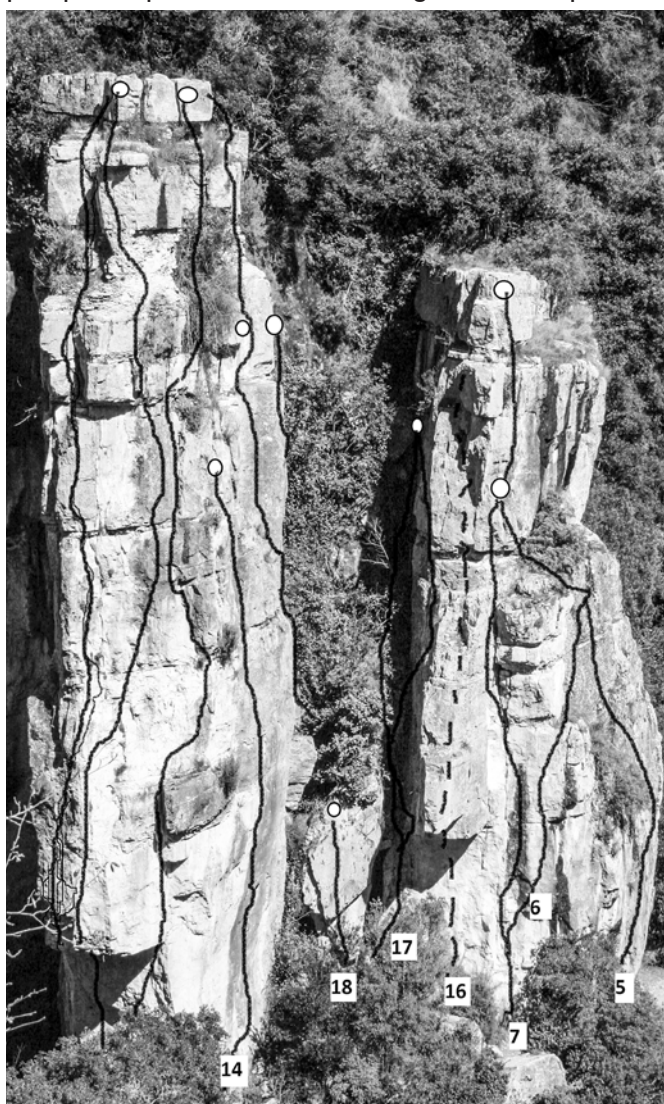
La feina d'equipar aquestes agulles és feixuga. Primer de tot, aproximar-se tot carregant uns quants quilos de material, després, i mentre s'escala la via, instal·lar cordes estàtiques, provar les vies, col·locar els parabolts, treure la ferralla vella i el que sempre queda pel final, tancar els antics forats.

Tot aquest enrenou s'havia assumit anteriorment, per només dues o tres persones del SEDEG: en Tomàs Fernández i l'Albert Galera, en Xavi Mendiucheta i altre cop l'Albert, sempre carregats com burros i dient que així no s'hi tornaria.

El mes d'abril però, va ser diferent, el SEDEG, al complet (fent un "pleno"), hi va planejar una sortida. Aquesta es va aprofitar per a desbrossar els voltants i fer unes pràctiques amb l'espitador. Fins i tot en Toni Almirall va portar el 4x4 per a pujar tot el material necessari. Es va escalar amb artificial per la via "Ves-t'hi fixant", i un cop canviada la reunió es va poder pujar fins a dalt. Des d'allà es va instal·lar un passamà i una corda fixa pel vessant del ràpel, per tal de facilitar les properes feines.

No va ser fins el mes de juny, després d'un seminari d'equipament del GIEG, quan quatre membres d'espeleologia (Francesc Mas, Mari Oliveras, Manel Mallol, Mario Bolta i un servidor) hi tornarem a fer feina. S'hi van instal·lar tres reunions i dotze asseguraments més.

Aquesta vegada, la pujada a l'agulla va ser ràpida, doncs es va aprofitar la corda fixa, instal·lada anteriorment. La corda continua allà,

Ressenya Agulles del salt i papallona

esperant la propera sortida.

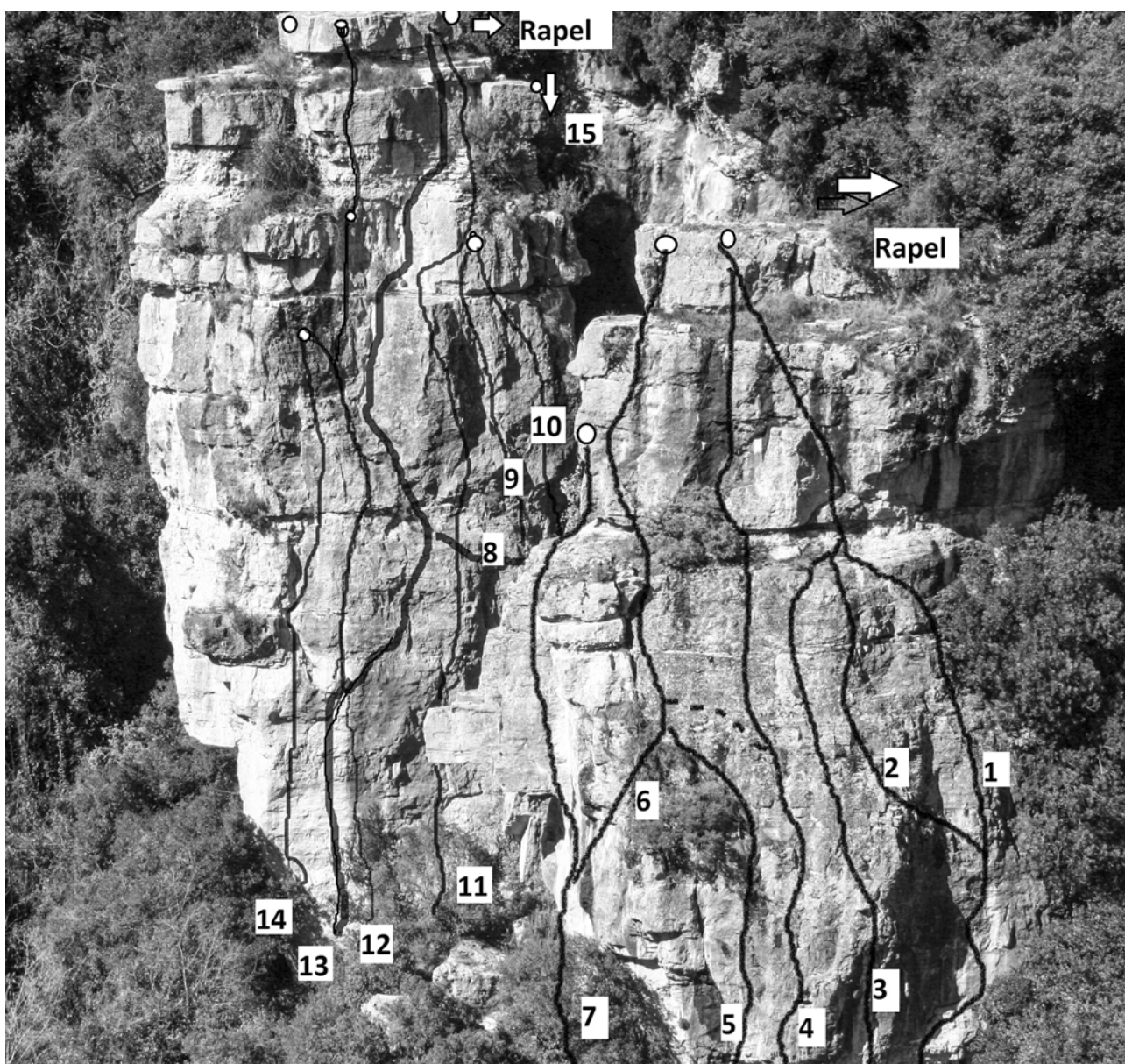
Les ressenyes especificades estan equipades amb asseguraments nous. S'ha tingut en compte la graduació i els comentaris de l'Oriol Macià, que té previst publicar una guia a finals del 2014, si tot el treball de camp li va bé.

Vies de la Papallona i cara est de l'Agulla del Salt

- 1 Miguelito 6b(5c-A1): Variant per l'esperó de la via 2
- 2 Margarita 6a+ (A1-4c): Esdevé la via normal de la papallona
- 3 Sang i roses 6b: Centra la dificultat a la part inferior de la via
- 4 Lagarto guancho 6a: Antiga via oberta per un dels germans Carbonell i equipada amb espits als anys vuitanta i rebatejada
- 5 Gustau-Reniu 6c+: Oberta amb artificial, espitada i mal rebatejada com a bocadillo de estiercol. Potència a la part baixa i equilibri regletero passat l'arbre
- 6 Agafa'm que kaik 6c+: A la part central de la via jugar amb l'espero de la dreta

- 7 Díedre 6b-4a: Interessant dinàmic a la part inferior, per superar el díedre cal una bona elasticitat per passar un pas tonto. Via recomanable
- 8 La normal 5a: És la via més fàcil per arribar al cim de l'agulla
- 9 Spinakes 6a+: Via d'escalfament per fer la resta
- 10 Anem de farra amb les vaques 6c: Bonica via de dificultat
- 11 Ves t'hi fixant 6c: Via de dificultat continuada
- 12 Ni te'n monis 7a+: Acaba a la primera reunió, però actualment es pot seguir fins el cim de l'agulla
- 13 Jovi A1- 5a: La via més llarga de la zona, molt recomanable i amb ambient
- 14 Kayleight 7b: Via de dificultat continuada
- 15 Maneras de vivir 6a: Original via, molt recomanable
- 16 Sostre de la cunya A2 – 4a: Portar algun pitó i rups, a banda dels friends
- 17 Spit volador 6c: Via encara amb espits
- 18 Toxos nois 5: Via per passar l'estona encara amb espits

Oriol Montsant

Ressenya l' Agulla del Salt cara est

Sant Pere de Vilamajor - Ermita de Sant Elies

27 d'octubre 2013

Sortida com sempre a les 8h del matí davant la Mútua del Carme. Érem més o menys una colla de quinze a divuit persones. La fita era St. Elies. Ermita emplaçada dalt d'un turó, en un dels llocs més atractius d'aquest sector del Montseny. Un cop varem estar tots repartits en els diferents cotxes, vam quedar d'agrupar-nos a l'entrada de St. Pere de Vilamajor. Des d'allí anem amb cotxe direcció Can Llinars fins a Terra Blanca. Deixem els cotxes i iniciem l'excursió. Fa bon dia.

Després de Can Planell, i trencant pel camí del bosc, iniciem la pujada. El punt de retrobament va ser a la font de Borrell on gaudirem d'una aigua fresca, bancs i ombra per fer-hi l'esmorzar. En aquest punt proposo agafar una drecera pocs metres més enllà; molt costeruda

i estreta però amb una vista espectacular i així estalviar-nos els revolts del camí, que a més és molt avorrit. Tots d'acord. Des d'allà ja arribem

Ermita de Sant Elies. Foto: Llorenç Almendro

amb poc esforç a St. Elies. Vistes fantàstiques. La tornada passà per sota Can Cortés, casa de turisme rural, que té un emplaçament privilegiat. Arribem a l'hora prevista als cotxes.

Pepa Sans

Excursió a la Foradada , (l'Esquirol - Cantonigrós)

20 d' Octubre

Sortim de Granollers del lloc i a l'hora habitual. Agafem la C-17 direcció a Vic fins enllaçar amb la C-25 direcció Girona. Sortim de l'eix cap a Roda de Ter per la C-153 que ens portarà a Santa Maria de Corcó, municipi de topònim doble.

Després de travessar el poble, comencem a caminar en direcció al pont de la Gorga. Es tracta d'un pont medieval ben conservat. Passem per damunt del pont i continuem pel carrer del mateix nom fins a la carretera. A pocs metres a l'esquerra, la travessem i enfilem el camí marcat per anar a la Foradada.

De matí, el sender està envoltat de boira que tapa el paisatge més llunyà, però que fa ressaltar els elements naturals o arquitectònics més propers, com el Campàs, masia històrica amb diverses edificacions. Una mica més enllà, el pas s'eixampla, esmorzem sobre les restes d'una antiga pedrera.

A la represa el camí, en part cobert de lloses, es va fent encara més acollidor. La tardor es deixa sentir pel dia boirós, per l'encatit del fullam, per la presència de la humida vegetació que gairebé ens acarona. El camí es torna, diguem-ne, més íntim i deixem que la natura ens bressoli agradablement. Aviat veiem les parets rocoses i formidables que tenen a sota el nostre objectiu. A l'esquerra agafem el trencall que baixa decididament fins arribar a la Foradada. La Foradada és el nom d'un ample espai que hi ha al fons del torrent. En sentit estricte és una paret de pedra amb un forat enorme al mig. A sota hi ha un gorg sobre el qual cau una bonica cascada, ara amb escassa aigua. A partir del salt es creen la riera de les Gorgues i el torrent de la Rotllada. És un indret molt conegut per la gent de l'entorn i acostuma a tenir força visitants.

Un cop ens hem esplaiat una estona, emprenem la tornada fins al trencall. Continuem el camí de pujada, que s'ha fet més ample, i

arribem a Cantonigròs. Travessem el poble i ens trobem un agradable enfilall de parade-

tes d'artesanía. Empallem amb el camí que ens tornarà a Santa Maria de Corcó. Es tracta del camí ral, enllosat de pedra; en un paisatge obert aquest camí senyoreja per una davallada suau. La boira s'ha desfet, continua ennuvolat però el sol comença a fer l'ullet. Molt a prop del

poble visitem el dolmen de Puigsespedres o la part que en resta després d'alguns mil·lennis i moltes vicissituds.

Arribats a l'Esquirol tanquem la circular de l'avinent itinerari. Aprofitant que és hora de dinar fem via al restaurant de la Cooperativa. A la sortida amb un bon sol estirem les cames pels carrers del poble. S'ha complert la

data matí de boira, tarda de passeig.

Mon Perejoan

Ermita del Vilar, Blanes (visita cultural)

10 de març

L'ermita del Vilar

L'origen de l'ermita del Vilar, de Blanes, situada dalt d'un turó prop de la vila, sembla remuntar-se al segle XIV. Tradicionalment Blanes ha estat una població molt marinera. Cal recordar l'època en què la vila tenia drassanes que construïen vaixells que feien la ruta d'Amèrica, noliejats per companyies blanenques, al marge del comerç que mantenia amb diversos ports de la Mediterrània i de la pesca de costa.

A l'ermita de Nostra Senyora del Vilar podem trobar una col·lecció molt interessant de maquetes de vaixells, així com d'exvots pintats o retaulons, molts d'ells mariners.

En Joaquim Ruyra, un dels nostres grans prosistes catalans, en la novel·la "El rem de trenta-quatre" ens descriu molt bé la vila de Blanes amb les seves activitats marineres. Aquest rem, de trenta-quatre pams de llarg, el podem veure a l'ermita, a la dreta de l'altar. Amb la navegació de cabotatge com a recurs, l'autor es lliura a unes descripcions del mar i del temporal que fan esgarriar per la perfecció i les emocions

Ermita del Vilar (Blanes). Foto Xavier Moya

que suscita.

El dia va ser plàcid, les caminades sobre el terra de sauló del lloc, amables; el dia assolellat ens va deixar dinar tranquils, rememorant l'autor blanenc tan brillant com oblidat.

Rosa Serra

Cap de Llitzet (Serra d'Encija)

15 de setembre

Com a primera sortida després de l'aturada de les vacances, ens proposem fer la ruta per la Serra d'Encija, i més concretament arribar al seu cim més alt, La Gallina Pelada, també anomenada Cap de Llitzet, de 2.317 metres.

La serra d'Encija és un mirador extraordinari de l'Alt Berguedà, si no s'hi troba boira com ens va passar a nosaltres. Des del seu cim culminant, la Gallina Pelada, es pot gaudir de vistes espectaculars cap al massís del Pedraforca i la serra del Cadí, vessant nord i els Rasos de Peguera i Port del Compte, vessant sud.

Ens trobem a dos quarts de vuit, al lloc habitual, dotze agosarats, que tot i les males previsions climatològiques tenim ganes de trobar-nos per tornar a la muntanya i mentre caminem, compartir les aventures de les vacances de l'estiu.

Arribem a l'àrea recreativa de la Font Freda per la pista que va del Port de Trapa a Vallcebre. Aparquem els cotxes, hi ha una petita zona al costat de la carretera, i comencem la ruta per una pista paral·lela, deixant darrera el camí de la Font Freda que es per on tornarem, i anant a buscar el Torrent de Llobateres, que es per on pugem.

Prenem el PR-C 79 i sense deixar-lo, ens enfilem pel torrent fins arribar a l'extrem més oriental de la Serra d'Encija, al peus del Serrat Voltor. Diuen que les vistes des d'aquí són

magnífiques. No us ho podem confirmar, hi havia una boira baixa que no solament no ens permetia veure el paisatge, sinó que, en alguns moments, tampoc el company que teníem davant.

Aprofitant que encara la boira ens permet caminar amb tranquil·litat, pugem al Serrat Voltor, i després de tornar a baixar ens arribem a la Creu de Ferro. En aquest moment la boira ja és molt més densa, si bé ens permet arribar a Pla d'Encija i, seguint les marques del PR al Refugi Delgado Úbeda, després de descartar fer la carena ateses les circumstàncies climatològiques adverses. Des del Refugi, tancat en aquestes dates, i sabent que el camí que ens portarà a la Gallina Pelada es un camí mol fressat i gens perdedor, de comú acord tots decidim assolir la fita de la sortida i en poc temps arribem a la Gallina Pelada, 2317 metres.

Si bé la idea és continuar carenant per Roques Blanques per sortir al coll del Portet i des d'aquí agafar la pista que deixa a mà dreta la Font del Portet per continuar fins a l'àrea de la Font Freda, la situació climatològica ens fa recular i tornar al Refugi Delgado Úbeda, i des d'aquí baixar pel camí de la Font Freda fins als cotxes. Tornar a trobar els companys després de l'estiu i gaudir de la seva companyia tot comentat les aventures de l'estiu, va compensar el mal temps que vam trobar.

Josep Miquel Melero

Matinals

418

Gallina Pelada 2.321 m. Foto: Josep Miquel Melero

SORTIDES GRUP DE MATINALS 2013

MES	DIA	LLOC
Gener	13	Vall de la Riera de Pineda de Mar
	20	Serra de Collserola
	27	Caldes de Montbui-Torre Roja
Febrer	3	Granollers-Sant Adrià del Besòs, pel costat del riu
	10	St. Pere de Gallifa-St. Sadurní de Gallifa
	17	Figaró-Aiguafreda, pels Cingles del Bertí
	24	Creu de Saba-St. Salvador de les Espases
Març	10	Blanes-Ermita del Vilar (visita cultural)
	17	Moià-Gorg de la Tosca
Abril	7	31 ^a Excursió Popular (voltants de Granollers)
	14	Castell de Montbui (circular)
	21	Campins-Llac de'n Viada
Maig	5	Camí de les Fonts (Caldes de Montbui)
	19	Serra de Bufadors (Sta. Maria de Besora)
	26	Puig Sistrà i Puig de les Agudes (Setcases)
Juny	2	Serra de St. Marc (Campdevàrol)
	7	5 ^a Excursió Nocturna Solidària (Mans Unides)
	9	Riera de Riells del Montseny
	16	Els Fondrats (Aiguafreda)
	29 i 30	Andorra: Tossal de la Llosada-Estany Cabana Sorda
Juliol	6	Visita al Jardí d'en Josep Pàmies
	14	Nevà-Coma Armada
	20	Excursió Nocturna per la platja de Mataró
Setembre	15	Cap de Llitzet (Serra d' Encija)
	22	Sta. Maria de Martorelles-Castell Ruf
	29	Serralloga (Querós)-St. Hilari Sacalm
Octubre	6	Esglésies de Fenals - Platja d'Aro
	20	L'Esquirol-Cantonigròs-La Foradada-L'Esquirol
	27	St. Pere de Vilamajor-St. Elies
Novembre	10	St. Marçal-Matagalls-St. Marçal
Desembre	1	PR-10 (Sta. Eulàlia de Ronçana)
	15	Corró d'Avall-Sant Hilari (Cardedeu)

g Els Ginesters

Pic de la Costa Cabirolera i Serra Pedregosa des del Coll de les Bassotes

25 de setembre de 2013

Ens trobem a 2/4 de 7 del matí als Gorcs. Anem cap a la Garriga, on prenem la C-17, fins agafar l'eix transversal i a la primera sortida anem cap a Olost de Lluçanès. Des de Berga anem cap a Saldes. Fem la parada del cafè. Marxem cap a el refugi d'Estasen i parem al Coll de les Bassotes. El segon cotxe es despista i arriba

Una colla, formada per Carbonell, Catafal, Comas, Farnés i Vilà, opta per una ruta alternativa. Travessen la Serra Pedregosa i esmorzen al pic del mateix nom, de 2.451 m. Després segueixen fins al Pas del Gasolans (2.430 m).

Els altres cinc, que segueixen la ruta prevista, agafen la directa i baixen per la bretxa de Cortils, tot perseguint el grup de Sabadell. Paren per esmorzar i després passen prop del refugi de Cortal de Cortils. A l'últim tram pugen per la

carena fins al Pic de la Costa Cabirolera o Roca Punxenta (2.605 m). Dalt del cim, a $\frac{3}{4}$ d'1, telefonen a l'altre grup, que es troba al Pas dels Gasolans.

Després cadascuna de les colles retorna pel mateix camí. Els de la Serra Pedregosa arriben a l'aparcament a 2/4 de 3 i marxen cap al restaurant el Cruse, de Saldes. L'altre grup arriba a $\frac{1}{4}$ de 4. Finalment ens retrobem tots al restaurant. A la sobretaula decidim que la propera setmana anirem a la Roca Colom. Sortirem a les 7 dels Gorcs.

Josep M. Farnés

Foto: Joan Corbera

fins a Gòsol. Tot seguit retorna al bon camí, però la demora fa que comencem a caminar a $\frac{1}{4}$ de 10. Tenim al costat els cotxes d'un conegut grup de Sabadell. Iniciem la ruta prenent les dreceres del PR-124, que passa pels prats de les Toxones, Socarrat i Llong, conegut com el camí dels Cortils. El camí està marcat com a PR i cercles de color taronja. Després ens dirigim a uns pedrons i les marques assenyalen la ruta a seguir.

Integrants: Josep Carbonell, Vicenç Catafal, Pep Comas, Joan Corbera, Josep M. Farnés, Jaume Muntan, Ismael Porcar (i la Neret), Julià Pratgines-tós, Josep Roca i Salvador Vilà.

Pic de la Costa Cabirolera. Distància: Projectada 11'79 m i amb altures 12'21Km. Temps 5'57 Desnivells: 724 m. Acumulat: 942 m.

Serra Pedregosa. Distància: Projectada 10'83 Km i amb altures 11'06 Km. Temps 5'17 Desnivells: 592 m. Acumulat: 733 m.

Cotxe: 137 Km. Ismael Porcar i Josep Roca

Núria-Vallter i Vallter-Núria + Pic de l'Infern

9 d'octubre

Integrants:

Josep Carbonell, Vicenç Catafal, Pep Comas, Joan Corbera, Josep M. Farnés, Miquel Maymó, Jaume Muntan, Ismael Porcar (i la Neret), Julià Pratginestós, Josep Roca, Josep Rodri i Salvador Vilà.

Distància: Projectada 12'88 Km i amb altures 13'20 Km. Temps A.6'10 i B.5'22 Desnivells: 849 m. Cotxe: 100-125-125 Km. Miquel Maymó, Ismael Porcar i Josep Roca

Ens trobem a les 6 del matí als Gorcs. Salutació col·lectiva al Miquel Maymó, que s'incorpora al

Costabona. Foto Joan Corbera

grup. Arrenquem cap a la Garriga per agafar la C-17. Sortim a Ripoll, on mentre paren els altres dos cotxes que van a Vallter, nosaltres seguim per Ribes de Freser fins a l'aparcament de Queralbs per pujar a Núria. Els grups són els següents:

Estany de Ransol. Foto Joan Corbera

A. prenem el cremallera Núria-Vallter (Pep Comas, Joan Corbera, Josep M. Farnés, Miquel Maymó i Julià Pratginestós) a les 8'04 m. fins a Núria.

Coll de Nou Creus 2.795 m. Foto Joan Corbera

B. Vallter-Núria (Josep Carbonell, Vicenç Catafal, Josep Roca, Josep Rodri i Salvador Vilà) aparquen a Vallter i comencen a caminar a les 8'10 cap a Núria.

C. Vallter-Pic de l'Infern passant pel Freser i Bastiments. (Jaume Muntan i Ismael Porcar) Nosaltres arrenquem a caminar a 2/4 de 9. Seguim les marques d'un GR, travessem el pont de l'Escudé, pugem pel costat esquerra del Torrent de les Molleres i arribem al Coll de Noucreus (2795 m) on ens trobem un equip franco-espanyol, portats amb helicòpter, que hi acaben de clavar la fita 510, que marca la frontera segons el tractat de Baiona del 1856. Seguim pel coll de Carança i a les 11 i ¼ ens trobem l'altre grup. Esmorzem junts i ens intercanviem les claus del cotxe i informació. Seguim pel Coll de la Vaca i pel coll de Tirapits. En aquest punt iniciem un descens que passa prop de la barriaca de Tirapits. Observem un parell de muntanyencs que coronen el pic de l'Infern, que confonem amb els nostres companys. En Jaume i l'Ismael hi arribaran més tard, acompanyats d'un excursionista de Berga. S'incorporen quan retornen al nostre grup. Junts seguim els senyals de GR fins al coll de la Marrana. Trobem un nombrós grup escolar que fan una ruta pirrenaica de quatre dies. Baixem amb diferents ritmes i amb diverses parades fins a l'estació de Vallter. Hi arribem a ¾ de 3.

L'altre grup arriba a Núria a les 13,35 h. Agafen el cremallera de les 2 i amb el cotxe van directes al restaurant les Graelles de Ripoll. Nosaltres hi arribarem a ¾ de 4. A la sobretaula decidim que la propera setmana anem al Set Homes. Sortirem a les 6 del matí dels Gorcs. Ens ha fet un dia excel·lent, fred al principi, que ens ha permès gaudir d'un paisatge clar i extraordinari.

Josep M. Farnés

Sortides d'Els Ginesters durant el 2013

Gener	9	La Fosca des de Calella de Palafrugell
	16	Tavertet des de Sau
	23	Sant Mateu
	30	Cap Norfeu des de Cala Montjoi
Febrer	6	Roc de Frausa des de Les Salines
	13	Sant Jeroni des de la Vinya Nova
	20	Ermites de Santa Coloma de Farners
	27	Rocallarga des de Rupit
Març	13	Matagalls des de Coll de Bordoriol
	20	Volta pels cingles de Queralt
	27	Turó de l'Home des de la font de Passavets
Abril	3	Taga des d'Ogassa
	10	Puig de les Bruixes i Comanegra
	17	De Tavèrnoles a Savassona i Puigseslloses
	24	Costabona
Maig	8	Tossa del Pas del Lladres i Puig Dòria
	22	Cingles del Far
	29	Portella de Mentet
Juny	5	Sant Amand des de Coll de Jou
	12	Costa Pubilla i la Covil des de Coll de Prat de Jou
	19	Balandrau i Fontlletera
	26	La Tosa des de Coll de Pal
Juliol	3	Bastiments i Pic de Prat de Bacivers
	10	Puig de la Canal Freda
	17	Nou Creus i Nou Fonts
	24	Sobrepuny
Agost	31	Tossal Bovinar
	7	Puig Estela i Taga des de Pardines
	14	Pic de la Serrera des de Ransol
	21	Finestrelles
	28	Coma d'Or des de Pimorent
Setembre	4	Puigmals del Segre i Llo
	18	Gra de Fajol Petit o de Baix i Gra de Fajol
	25	Costa Cabirolera i Serra Pedregosa
Octubre	4	Roca Colom
	9	Núria-Vallter, Vallter-Núria i Pic de l'Infern 3
	16	Set Homes des del Coll de Regina
	23	Serra de Madres
	30	Creu de Ferro i Gallina Pelada
Novembre	6	Fageda de la Grevolosa i Puig de les Àligues
	13	Cambra d'Aze
	20	Rocallarga des de la Riba
	27	Bellmunt des de Vidrà 2
Desembre	4	Falgars des dels Hostalets d'en Bas
	11	Sant Aniol d'Aguja i Talaixà
	18	Matagalls des de Viladrau
	30	Puig d'Olena des de Riells del Fai 18

Participants:

Vicenç Catafal, Josep Carbonell, Pep Comas, Joan Corbera, Josep M. Farnés, Carme Guri, Miquel Maymó, Jaume Muntan, Josep Oranias, Albert , Carles i Ismael Porcar, Julià Pratginestós, Josep Roca, Josep Rodri i Salvador Vilà.

Adquisicions de la biblioteca durant l'any 2013

La Alta Ruta de los Perdidos és un recorregut circular de refugi en refugi que dona la volta al Mont Perdut i al Vignemale. En aquesta ruta, coneixerem totes les vessants d'aquestes dues muntanyes, les seves impressionants cares nord, geleres i valls espectaculars, la grandesa pirenaica en tota la seva dimensió.

A la guia ens proposen tres modalitats diferents per fer el recorregut: l'Alta Ruta trek, de 5 jornades; l'Alta Ruta Tour, de 7 jornades; i la més exigent Alta Ruta Express, de 3.

Mapa i guia excursionista **Pass'Aran** de l'Editorial Alpina, una travessa circular a través d'aquest territori Pirinenc dividit en cinc etapes entre refugis.

En ella trobareu tota la informació necessària per poder completar aquesta ruta que travessa alguns dels indrets més bonics i espectaculars d'aquesta vall dels Pirineus. El mapa a escala 1:25000 us ajudarà a orientar-vos i a identificar totes les referències del camí.

La **"Ruta dels Estanys Amagats"** és un circuit de muntanya que transcorre per la part alta de la Cerdanya i en menor mesura d'Andorra, al peu dels cims del Puigpedrós (2.915 m) i la Tossa Plana de Lles (2.905 m), i que permet enllaçar estanys com els d'Engorgs, de l'Illa, Perafita o de la Pera.

La ruta també dona l'opció de fer ascensions a diferents cims del recorregut, creant així un itinerari molt complet a mida de les necessitats i exigències de cadascú.

A la guia: **Escaladas en el Pirineo Norte** trobareu una col·lecció de 70 vies llargues d'entre, 3 i 18 llargs i fins a 700 metres de recorregut, distribuïdes per tota la vessant nord dels Pirineus. La seva dificultat no sobrepassa del 5c obligat i la qualitat de l'equipament en totes elles és alta donat que quasi la seva totalitat estan equipades amb parabolts o amb ancoratges químics.

Algunes de les vies estan situades en escoles d'escalada. Altres, però, són vies d'alta muntanya. Totes disposen d'informació detallada de cada llarg, una fotografia i un croquis de la via.

Amb aquestes **10 millors travesses a peu pels Pirineus Catalans**, Sergi Lara, un dels més experimentats guies professionals de muntanya, ens apropa, entre el bosc atlàntic i el mediterrani, entre el rocam calcari i el granític, a un espai natural que es mostra tan potent que s'imposa sobre qualsevol obra humana moderna.

Si a més li afegim una riquesa cultural que ha poblat tots els seus racons des de fa mil·lennis, la ruta a peu a través dels Pirineus catalans proporciona una de les més selectes experiències humanes.

El Tour del Canigó és una travessa al voltant d'una de les muntanyes més emblemàtiques de Catalunya. Els seus 64 quilòmetres de recorregut, dividits en quatre etapes, amb el Canigó como a protagonista podrem gaudir de totes les seves vessants, a més d'una espectacular panoràmica del Mar Mediterrani des de la seva vessant nord-est. La travessa inclou l'opció de coronar el cim, de 2784 m. d'altitud.

Guia Pràctica de Fotografia de Escalada

Autor: Jeff Achey
Editorial: Baerrabes

Ens hem de felicitar que aquesta editorial de la botiga més important de material de muntanya de tot l'estat publiqui treballs interessants i didàctics com aquests els quals si no fos així potser no veurien la llum. Tant si ets un escalador que vols gravar les teves aventures en imatges de gran qualitat, com si ets un fotògraf que vol aprendre les tècniques per fotografiar les accions dels escaladors, aquest llibre presenta tota la informació necessària per aconseguir-ho amb qualitat i brillantor. Donada l'experiència de l'autor escalant i fotografiant, els seus consells són tant l'equip d'escalada com l'equip fotogràfic, de gran utilitat. Igualment el capítol sobre els elements bàsics de la fotografia serveix perfectament d'introducció a aquells lectors que vulguin iniciar-se en el món de la fotografia. El problema de força llibres d'aquesta editorial és, sobretot les traduccions, que abusen massa del traductor i corrector automàtic d'internet. Tot i que s'agraeix moltíssim l'esforç editorial caldria una mica més de cura.

La Montaña como pretexto

Autor: Juan Luis Salcedo
Editorial: Barrabés

La montaña como pretexto presenta la muntanya com a part inseparable de la vida dels muntanyencs i contempla el món de la muntanya i de l'escalada com una senzilla excusa per iniciar un viatge, una pràctica que a través de l'esforç i del risc permet aprofundir en el nostre propi coneixement. D'aquesta forma, i a través d'experiències reals, l'autor ens porta des de les fonts del Ganges i l'Everest, fins a Sudamèrica i Israel.

Rabadá.Navarro

Sus vidas, su técnica y sus vías actualizadas.
Autors: Alberto Planas-David Planas.
Editorial: Barrabés

Els noms d'Alberto Rabadá i Ernesto Navarro volen dir escalada i alpinisme d'alt nivell. Les seves escalades fent cordada junts i amb altres companys segueixen significat encara avui en dia, unes escalades d'alt nivell i de compromís. I si a aquesta característica li sumem els pocs mitjans tècnics amb els que comptaven en aquella època (anys 1950-60), ens trobem davant de dos escaladors d'una extraordinària categoria i de gran empena, que marcaran la seva empremta i són encara referents en l'actualitat. La primera part és una biografia molt ben documentada i la segona ens presenta una guia de totes les seves vies perfectament actualitzades.

De la Vall d'Aran al Cap de Creus Pirineus Catalans.

Les 10 millors travesses a peu.
Autor: Sergi Lara
Editorial: Triangle Postals.

Una interessant, entenedora i interessant guia sobre 10 travesses pel Pirineu català. Són les següents: 1)Vall d'Aran. 2)Travessa (volta) Parc Nacional d'Aigüestortes i Sant Maurici. 3)Travessa (volta) Parc natural de l'Alt Pirineu per la Pica d'Estats. 4) Travessa (volta) Principat d'Andorra. 5)Travessa (volta) Parc Natural del Cadí-Moixeró. 6)Travessa De la Vall de Ribes al coll de Pimorent per l'Alta Cerdanya. 7)Travessa (volta) Massís del Canigó. 8). Travessa de Vic a Besalú pel Collsacabra i els volcans de la Garrotxa. 9)Travessa De Camprodon a Portbou per l'Alta Garrotxa i Les Alberes. 10)Travessa de Cotlliure a Roses per la Costa Vermella i el Cap de Creus.

Avencs del Garraf i l'Ordal –Simas de Garraf y Ordal

Autor: Victor Ferrer Rico
Editorial: Victor Ferrer Rico amb la col-

laboració de La Federació Catalana d'espeleologia, Unió de Federacions Esportives de Catalunya, Generalitat de Catalunya, Consell català de l'esport i Sony España, S.A.

Un magnífic llibre d'obligada consulta i lectura dels amants i practicants de l'espeleologia. El llibre té format mitjà consta de la història de les primeres exploracions i descoberta dels avencs, fotografies i localització dels avencs de la zona.

La última generación

Lo peor del cambio climático està por llegar
Autor: Fred Pearce
Editorial: Barrabes

Un interessant i elaborat estudi sobre les causes del canvi climàtic. L'autor ens diu que des de l'última glaciació, els humans han prosperat gràcies a un clima estable i previsible i que la nostra generació serà la darrera de gaudir d'un clima de tan bones condicions. Per començar el canvi no serà gradual en contra del que se sol dir... Bo i llegint això sembla que hagi de ser un estudi apocalíptic però no ho és. Es basa en estudis científics acurats i seriosos amb els quals ens assegura que si retrocedim no està tot perdut.

Escalada en el Pirineo Norte

Autor: Xavier Larretxea
Editorial: Sua

En aquesta guia trobareu una col·lecció de 70 vies llargues d'entre 3 i 18 llargs i fins a 700 metres de recorregut distribuïdes per tota la vessant nord dels Pirineus. La seva dificultat no excedeix, en la major part, del 5c obligat i la qualitat de l'equipament en totes és alta ja que gairebé totes estan equipades amb parabolts o amb anclatges químics. Algunes de les vies són en escoles d'escalada. Altres però, són vies d'alta muntanya, però totes compten amb una explicació de la via de llarg a llarg, una fotografia ensenyant el recorregut i també un croquis esquemàtic, la situació de les assegurances i informació complementària rellevant. Sense cap mena de dubte, trobaràs en aquesta guia moltes propostes per escalar.

Montañas injustas

Grandes polémicas entorno del alpinismo-
Autor: Agustín Faus
Editorial: Barrabes.

Maestri va assolir el cim del Cerro Torre? Va pujar Cessen per la cara sud del Lhotse? És va tractar injustament a Bonatti a la conquesta del K2? Hi ha alpinistes cànids, incrèduls, impostors o fantasiosos?... La història de l'home i les muntanyes està farcida d'injustícies, polèmiques, enganys i anècdotes de tot tipus. Algun d'aquests esdeveniment són els que explica aquest llibre.

El Conflent subterrani-Cova de Fulla-Canaletes- "la cova més gran de Catalunya."

Autors: Col·lectiu Conflent Subterrani -Institut Català de Recerca en Ciències Socials Universitat de Perpinyà.
Editorial: Terra Nostra

Entorn geogràfic, fotografies de grandíssima qualitat, història, topografia, geologia, dades generals del sistema, xarxa inferior de galeries, hidrologia... Millor no dir res i llegir, mirar i assaborir aquest gran i esplendorós treball.

La Conquista del Cervino –Colección Grandes Clásicos-

Autor: Edward Wimper
Editorial: Barrabes.

Que podem dir d'aquest clàssic de l'alpinisme i d'aquesta mítica i llegendària escalada que va protagonitzar Edward Wimper i els seus companys! Res! No podem fer altra cosa que llegir el llibre qui no ho hagi fet i tornar-lo a rellegir els que ho varem fer de joves. Feia falta una traducció d'aquest clàssic la qual crec que s'havia exhaurit fa anys. Ja fa un segle i mig des d'aquella època tan èpica com daurada, anomenada edat d'or de l'alpinisme però a pesar del temps segueix amb rellevant importància la personalitat dels homes que la van protagonitzar

Joan Mundet

Tendències

Seixanta anys després del primer ascens a l'Everest

L'alpinisme més pur intenta tornar a un cim que han pres les expedicions comercials durant els últims anys

EVEREST

Aniversari agredolç

ROSA M. BOSCH
Barcelona

Prop de mil persones, entre alpinistes, cuiners, xerpes d'altura i portadors, poblen aquests dies el camp base nepalès de l'Everest, i més de 200, el del Tibet, greixant la maquinària que intentarà catapultar-los fins al cim, de 8.848 metres. Més d'un 95% dels candidats escometran, o ja han escomès, el seu ascens amb la màxima comoditat que permet una aventura d'aquesta envergadura, amb l'ajuda d'oxigen embotellat, agafats a una corda fixa durant pràcticament tot el trajecte i protegits per guies complaents. En els últims anys, la majoria de cims aconseguits han estat anodins i previsibles, una vegada i una altra, cosa que ha alimentat injustament un discurs que desprestigia l'Everest. Injustament perquè, tal com recorda Alberto Iñurategui, que ha firmat els 14 vuit mils sense oxigen artificial, "l'Everest és un escenari per fer alpinisme d'altíssim nivell, fins i tot repetint rutes, però en estil alpi (en autonomia total)". Qui vulgui pot esquivar les cues de la primavera, només fa falta que hi vagi a l'estiu, a la tardor o a l'hivern, quan molt poques persones s'aventuren en aquesta muntanya, o que fugi de les vies més fressades, la cara sud nepalesa i la nord pel Tibet.

Però aquesta primavera, la del 60è aniversari de la primera ascensió, protagonitzada el 29 de maig del 1953 pel neozelandès Edmund Hillary i el nepalès Tenzing Norgay, tampoc no es veuran coses inèdites. Les dues úniques expedicions que havien previst traçar rutes noves, la de Simone Moro (Itàlia), Ueli Steck (Suïssa) i Jonathan Griffith (Gran Bretanya), i la del tàndem kazakh i rus format per Denis Urubko i Aleksei Bolotov, han abandonat l'Everest com a conseqüència de fets desgraciats. Els primers, després de patir un atac violent, amb amenaces de mort incloses, d'un grup de xerpes d'altura, i els segons a causa de la recent mort de Bolotov, quan va caure mentre investigava un itinerari alternatiu possible a la cascada de gel.

Des d'aquell 29 de maig del

1953, l'Everest ha registrat un total de 6.208 ascensions, un 97% amb oxigen artificial, segons dades del registre Himalayan Database, gestionat per la veterana Elizabeth Hawley, a Kàtmandu, i Richard Salisbury, als Estats Units. Des del 1921, quan es van iniciar les expedicions al sostre del món, i fins al 2012, un total de 240 persones hi han perdut la vida, xifra a la qual cal sumar els sis morts des que ha començat la temporada.

Richard Salisbury subratlla que el percentatge de muntanyencs que assoleixen el cim ha anat pujant al llarg dels anys: si la mitjana del període 1953-2012 va ser d'un 31,8%, durant l'últim lustre ha augmentat fins al 64%.

Paral·lelament al primer cim

AGRESSIONS I ACCIDENTS
Les dues expedicions que aquest any volien obrir noves rutes han abandonat

LES XIFRES
Des del 1953 s'han registrat 6.208 ascensions, un 97% amb oxigen artificial

CIMS I RÈCORDS
Moharrak, primera saudita que trepitja el cim, i un japonès de 80 anys vol ser el més vell

de la història, aquest mes també se celebra el 50è aniversari de l'obertura d'una nova ruta, el denominat corredor Hornbein a través de l'aresta oest que, juntament amb la via sud-oest de Bonington del 1975, es consideren les més exigents. L'itinerari dibuixat pels nord-americans Tom Hornbein i Willi Unsoeld el 1963 només ha estat repetit per quatre persones més, i la variant per la cara nord, traçada pels japonesos Ozaki Takashi i Tsunoe Shigehiro el 1980, ha assolit nou cims.

El corredor Hornbein ha estat testimoni d'un dels ascensos més audaços que mai no s'han vist, el protagonitzat, l'any 1986, pel suís Erhart Loretan i el francès Jean

Troillet, per la cara nord, en només 40 hores i en el més pur estil alpi, és a dir, sense l'ajuda de xerpes, ni oxigen, ni cordes fixes, amb tot a sobre. "Fins al moment només hi ha hagut dues ascensions en estil alpi a l'Everest, la de Loretan i Troillet i la de Reinhold Messner, en solitari, el 1980 i durant el monso. Això demostra les possibilitats que ofereix aquesta muntanya", reitera Iñurategui, a qui el Hornbein se li ha resistit en dues ocasions. Una amb Juan Vallejo i Ferran Latorre, que dissabte va partir del camp base rumb al cim del veí Lhotse (8.516 metres) en el projecte de ser el primer català que culmina els 14 vuit mils (ja en porta set).

Latorre, com Iñurategui, és dels que pensen que l'Everest amb oxigen embotellat no és la muntanya més alta del món, per això només es permet conquerir-la sense aquest recurs artificial; fins al moment suma sis intents. Latorre és un dels inquilins del camp base nepalès de l'Everest ja que des d'aquest enclavament, als peus de la glacera del Khumbu, també es puja al Lhotse i al Nuptse (7.861 metres). "Aquest any, també aquí, es nota la presència de les potències emergents, hi ha més xinesos i indis", comentava Latorre divendres per telèfon. Dissabte arribaven notícies que dues expedicions índies ja havien assolit el cim, també la primera dona saudita, Raha Moharrak, una dissenyadora gràfica de 25 anys que havia hagut de superar l'oposició familiar per poder afegir-se a l'equip *Arabs at altitude*, del qual també formen part un qatari i un palestí.

L'Everest reuneix un grup d'aspirants variat a fer-se amb el títol el primer de... Els companys de Moharrak també s'han proclamat el primer qatari i el primer palestí que trepitgen els 8.848 metres; el japonès Yuichiro Miura, de 80 anys, pretén ser el més vell, i el britànic Kenton Cool, que ja té deu Everest a l'itinerari, vol ser el pioner a enllaçar tres cims: el Nuptse, el Lhotse i l'Everest. I un rècord suposadament aconseguit, el de David Liano, que la setmana passada es va convertir en la primera persona que corona l'Everest dues vegades seguides, una pel sud i una altra pel nord.

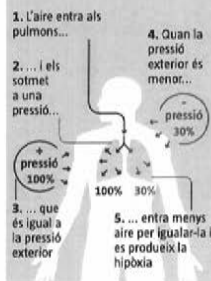

EFFECTES DE L'ALTURA AL COS HUMÀ

HIPOXIA. Absència d'oxigen

A 9.000 m d'altura hi ha el mateix oxigen que a nivell del mar, però la pressió de l'aire es redueix un 70%.

FONT: Everesthistory.com, 'Everest', de Richard Platt, Explorerweb.com, 'National Geographic'

El nord-americà Alan Arnette, un altre dels cronistes de l'Everest, informa en el seu blog que entre divendres i dissabte es van registrar al voltant d'un 150 cims. També afirma que en el que portem de temporada no s'han vist les llarguissimes cues de l'any passat, no perquè hi hagi menys gent sinó perquè gràcies a la climatologia favorable els intents de cim s'estan repartint entre més dies.

Per l'italià Reinhold Messner, que també ha estat aquests dies al camp base per rodar un documental, "l'Everest s'ha convertit en una muntanya banal. És una pena. Els bons escaladors ja no van als vuit mils, prefereixen els pics més difícils del món, els de 6.000 i 7.000 metres d'altura". Messner, considerat el millor alpinista de tots els temps, en una

RUTES AL SOSTRE DEL MÓN

Hi ha 18 rutes establertes al cim. Les més utilitzades són la sud i la nord

RUTA NORD
Molts l'elegeixen perquè està menys massificada que la ruta sud

LA VIA MÉS PERILLOSA
CORREDOR HORNBEIN
El 1963, els escaladors dels EUA Willi Unsoeld i Thomas Hornbein van fer la primera travessa a l'Everest. Des d'aleshores només 6 escaladors han arribat al cim per aquesta via

Cascada de gel del Khumbu
Es tracta d'una enorme mola de seracs que flueix per la glacera del Khumbu. La seva inestabilitat suposa un gran risc per als muntanyencs

RUTA SUD
La més habitual per pujar a l'Everest. És la que van seguir Norgay i Hillary el 1953

entrevista de Stefan Nestler a *Adventure Sports*, malparla de la massificació al sostre del món i considera que si el vessant sud nepalès, el més sol·licitat, no estigués tan ben habilitat, amb cordes fixes i escalas, gairebé ningú no s'aventuraria a pujar.

"La gent no escala l'Everest d'Hillary, ni el meu, és una altra muntanya, encara que geològicament sigui la mateixa", comenta Messner alhora que fa broma dient que li agradaria fer un control antidopatge si algú es prestés a donar una mostra d'orina. "Diuen que el dopatge a l'Everest és a un nivell universitari comparat amb la guarderia del Tour de França; jo no aniria tan lluny, però és un fet que ningú no passa cap test a l'Everest".

CONTINUA A LA PÀGINA 28

LES XIFRES DE L'EVEREST

El rècord

Apa Sherpa, de 52 anys, manté el rècord d'haver assolit el cim de l'Everest més vegades, 21 en total

Els cims del 2012

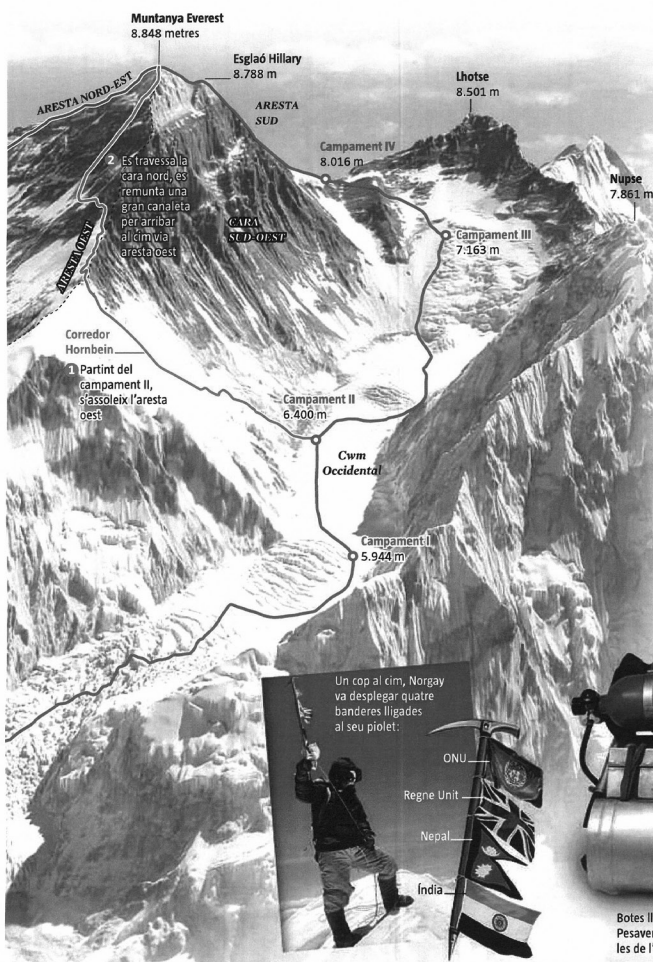
Un total de 565 persones van arribar al cim de l'Everest: 400 pel vessant nepalès i 165 pel costat del Tibet

Els xerpes

Pràcticament el mateix nombre de xerpes que d'estrangers van assolir el cim el 2012: 280 per 285

El negoci

El Govern del Nepal ingressa pels permisos d'ascensió a l'Everest al voltant de 10 milions d'euros a l'any

El 1953 Hillary i Norgay van ser els primers en aconseguir arribar al cim

El neozelandès Edmund Hillary i el xerpa Tenzing Norgay van assolir els 8.848 metres del cim a les 11.30 h del 29 de maig del 1953

Era l'expedició més ben preparada que havia intentat escalar l'Everest

L'expedició britànica, liderada per John Hunt, implicava centenars de persones, entre les quals una desena d'escaladors, uns 30 guies xerpes i més de 450 portadors, cada un amb una càrrega d'uns 27 kg, que van transportar els materials pels pendents de les muntanyes

Equipament

Disposaven dels mitjans més avançats de l'època: peces aïllants de niló, tendes molt lleugeres i equips de comunicació portàtils

Sistema d'oxigen dissenyat per a l'ocasió

El diòxid de carboni que exhalava l'escalador es filtrava per un recipient ple de calç sodada que el recicla en oxigen pur

Botes lleugeres i aïllants. Pesaven un quilo menys que les de l'intent suís de l'any anterior

ALGUNES DE LES ASCENSIONS MÉS DESTACADES

1924. Desapareixen els escaladors Andrew Irvine i George Mallory

1975

La japonesa Junko Tabei es converteix en la primera dona que corona l'Everest

1978. Reinhold Messner i Peter Habeler fan ascens sense oxigen

1980

Reinhold Messner fa cim en solitari, sense oxigen i en estil alpi

1980

El basc Martín Zabaleta, primer espanyol que assoleix el cim

1985

Primera ascensió catalana que arriba al cim, Oscar Cardinach, Toni Sors i Carles Vallès

1988

Primera dona que puja sense oxigen, Lydia Bradley

1996

Araceli Segarra, primera dona espanyola que assoleix el cim

Alan Jürgens / LA VANGUARDIA

“Com es poden posar límits?; un cec va arribar al cim sense cap incident”

R.M. BOSCH Barcelona

Elizabeth Hawley, la llegendària cronista i notària de l'Himàlaia, a punt de fer els 90 anys, continua entrevistant alpinistes, a Katmandu, on es va instal·lar fa més de 50 anys. Hawley ha estat testimoni de l'evolució de l'Everest i s'ha fet amb els millors himalaïstes. Ha presenciat en primera persona la irrupció de les expedicions comercials, el paper de les agències que tenen la missió de portar fins al cim muntanyencs més o menys experimentats.

Aquesta periodista de Chicago explica a *La Vanguardia*, mitjançant el correu electrònic, els canvis que ha observat al sostre del món.

Constata la massificació a l'Everest però no considera viable restringir el nombre d'ascensos. “Com s'hi poden posar límits?, qui els fixarà i segons quins criteris? Un home totalment cec va arribar dalt de tot sense patir cap incident. Hauríem d'excloure els cecs? Òbviament el Govern del Nepal no hi posarà límits, com més alpinistes vinguin i paguin els seus permisos d'ascensió millor per a ells,

encara que no tinguin ni idea d'alpinisme”. A Hawley li va sorprendre la gesta del muntanyenc cec, a qui va preguntar per què ho feia si no podia gaudir de les magnífiques vistes des del cim. “Pel plaer de sentir el vent i el sol a la meua cara i les roques sota dels meus peus”, va respondre Erik Weihenmayer.

Aquesta és la feina de Hawley, entrevistar i investigar els alpinistes per determinar si han arribat o no al punt més alt de les muntanyes de l'Himàlaia. Uns quants menteixen, però ella acostuma a enxampar-los.

Elizabeth Hawley

Per Hawley les ascensions més increïbles han estat la de l'esmentat Erik Weihenmayer, per la seva limitació física (“anava amb un company que li feia de guia davant i un altre darrere, però sense cap contacte físic”); la primera travessia de l'Everest, la de l'equip de Tom Hornbein de fa 50 anys, pujant per la cara oest i baixant per la sud-est, i el primer ascens sense oxigen embotellat a càrrec de Paustriac Peter Habeler i l'italià Reinhold Messner, el 1978. “I també aquest impressionant descens en esquís, des de la cara nepalesa, de l'eslovè Davor Karnicar, l'octubre del 2000. Va baixar sense parar des del cim fins al camp base, en quatre hores i 40 minuts, sense treure's ni una vegada els esquís”, escriu des de la seva casa de Katmandu.

Els aspirants a fer cim paguen entre 30.000 i 70.000 euros

» VE DE LA PÀGINA ANTERIOR

Himalaïstes i cronistes coincideixen que el principal canvi que ha tingut aquesta muntanya és la irrupció, a començaments dels noranta, de les expedicions comercials, amb multitud de muntanyencs disposats a pagar de gust entre 30.000 i 70.000 euros a canvi que els facilitin el camí cap al cim.

Elizabeth Hawley, la periodista de gairebé 90 anys que ha viscut en primera persona l'evolució de l'Himàlaia i que continua activa, constata l'arribada cada primavera de “centenars de perso-

nes, moltes de les quals, principiants que no haurien de ser allà”. A Hawley li sorprèn l'heterogeneïtat de nacionalitats que es concentren al cim: “Mongols, gent del Golf i de l'Àfrica Central o subsahariana que s'afegixen a les masses”.

“Al principi només hi havia una expedició per temporada, però el govern del Nepal va decidir obrir la mà quan va veure que era un bon negoci”, apunta Anton Iurriza. Aquest cronista base recorda que, “als setanta, equipar la Cascada de Gel era un autèntic problema: les expedicions s'havien d'endur ponts i cor-

des per obrir camí; llavors els que ven eren autèntics alpinistes. I des dels noranta, un grup de xen carregats de preparar la ruta i el peatge”. Actualment, practicar el camí està equipat per facilitar-s'hi, “ja que les expedicions cobren el negoci en el percentatge dels que donen al cim”, afegeix.

El periodista Sebastián Alva diverses experiències a l'Everest ta la transformació d'aquesta muntanya en un lloc de control que exerceixen “petits es”, i reivindica que es prohibeixi l'ús d'oxigen artificial (excepte per medicinals) i que es limiti el nombre de persones que s'instal·len al cim per preservar-ne el fràgil ecosistema. Complicitat, ja que l'Everest és i és el Govern del Nepal va ingressar el 2012 prop de deu milions d'euros pels permisos d'ascensió.

Tot en soldadura, gasos i maquinària

**Jordi Camp, 43 - 08400 Granollers
Tel. 93 840 40 22 - Fax .93 840 40 23**

**C/. Ebre, 54 - 08223 Terrassa
Tel. 93 785 10 80 Fax. 93 736 03 42**

e.mail: game@suministros-game.com